

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 16-09-2019

Mødedato Mandag d. 16. september 2019 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Om transport til KL-møder i Aalborg.....	4
Status på sygefravær 2018.....	6
Frikommuneforsøg III 2. ansøgningsrunde.....	10
Grundlovsceremoni i Frederiksberg Kommune.....	15
Henvendelse fra WoCo om midler til destinationsudvikling.....	17
Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehab	20
Bryghuset - ny liggehal og skur.....	23
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om afskaffelse af nationale test.....	24
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om udvidelse af ordningen	26
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmændene Thyge Enevoldsen,	29
Flere grønne byrum - projekter til udførelse 2019.....	31
Orientering om muligheder for en permanent bevilling til aftenrenhold.....	35
Status for arbejdet med Smart City august 2019.....	37
Lukket.....	43
Lukket.....	44
Lukket.....	45
Lukket.....	46

Punkt 338: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-19

Sagsfremstilling

Meddelelser fra borgmesteren på Magistratens møde den 16. september 2019

a) Om rådmand Pernille Høxbros fratreden

Magistraten tog en orientering om rådmand Pernille Høxbros fratreden fra kommunale hverv pr. 1. oktober 2019 til efterretning.

b) Om røkeringer som følge af rådmand Pernille Høxbros udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse pr. 1. oktober 2019

Magistraten tog en orientering om røkeringer til efterretning, idet der udarbejdes en sag til Kommunalbestyrelsen den 30. september 2019.

c) Om ansættelsesproces – ny kommunaldirektør

Magistraten tog en plan for ansættelsesprocessen af ny kommunaldirektør til efterretning

d) Om borgerrådgiverfunktionen

Magistraten tog en orientering om borgerrådgiverfunktionen til efterretning, idet funktionens kompetence fastholdes indtil videre.

e) Om Socialtilsyn Hovedstadens tilsyn med tre konkrete firmaer

Magistraten tog en orientering om Socialtilsynets tilsyn med tre konkrete firmaer til efterretning.

f) Om voldgiftssag

Magistraten tog en orientering om en voldgiftssag til efterretning.

g) Om opfølgning på KMD-sag

Magistraten tog en orientering om en KMD-sag til efterretning, idet forvaltningen vender tilbage med en opfølgning på sagen til næste Magistratsmøde.

h) Orientering om en retssag

Magistraten tog en orientering om en retssag til efterretning, idet Flemming Brank ikke deltog som følge af inhabilitet. Som stedfortræder deltog Merete Winther Hildebrandt.

i) om Erhvervsrådet

Borgmesteren orienterede om en korrespondance med Erhvervsrådet. Forvaltningen vender tilbage med en opfølgning på sagen til næste Magistratsmøde.

Punkt 339: Om transport til KL-møder i Aalborg

00.00.00-A00-3-19

Resume

Magistraten har anmodet forvaltningen om en generel sag om transporten til KL-møder i Aalborg. I sagen oplistes hvilke møder der er tale om, samt oversigt over alternative transportformer. Sagen er aktualiseret ved, at der snarest skal bookes såvel hotel som transport for deltagerne til det kommende Kommunaløkonomisk Forum 2020.

Beslutning

Magistraten tog efter drøftelse en redegørelse for rejser til KL-møder i Aalborg til efterretning, idet det er op til det enkelte medlem at vælge transportform, dog er der ikke mulighed for fælles bustransport.

Magistraten besluttede at forhåndsbooke overnatning til Kommunaløkonomisk Forum 2020 den 9. og 10. januar 2020 på Aalborg Kongres og Kulturcenter, alternativt på Radisson BLU Limfjorden Hotel.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Magistraten tager nedenstående redegørelse for rejser til KL-møder i Aalborg til efterretning og at der om muligt forhåndsbookes overnatning til Kommunaløkonomisk Forum 2020 den 9. og 10. januar 2020 på Aalborg Kongres og Kulturcenter, alternativt på Radisson BLU Limfjorden Hotel.

Sagsfremstilling

Magistraten tog den 21. januar 2019 en redegørelse til efterretning om transportmulighederne til KL-møder (KØF og KL's topmøde), idet forvaltningen blev anmodet om efter topmødet i marts måned at fremlægge en sag om transporten til sådanne kommende KL-møder i Aalborg. På den baggrund udarbejdede forvaltningen til mødet i Magistraten den 6. maj 2019, en oversigt over transportalternativer.

Magistraten besluttede på dette møde, at den fremadrettede transportform til KL-møder i Aalborg er op til hvert enkelt medlem, idet transporten kan foregå med fly eller bil/tog (sidstnævnte med to overnatninger i Aalborg). Endelig anmodede Magistraten forvaltningen om en generel sag om transport til KL-møder.

Forvaltningen har udarbejdet en samlet oversigt som er vedlagt i bilag, med angivelse af henholdsvis pris og CO2 belastning for hver deltager for KL møder i Aalborg.

Forvaltningen har taget udgangspunkt i disse møder: KØF, KL-Topmøde, KL-Børnetopmøde og KL-Sundhedskonference, som typisk løber over to dage.

Den billigste og mest CO2-venlige transportform er at køre med tog - med en enkelt overnatning. Afrejsen vil være kl. 5.00 for at nå frem til mødets start i Aalborg. Prisen er ca. 1.800 kroner og CO2 udledningen er knap 17 kilo per deltager. Med to overnatninger er prisen 3.200 kr. per deltager.

Med bus er prisen 2.200 kr. for hver person med en overnatning i Aalborg. Afrejsen vil være kl. 02:00 om morgenen på dagen for konferencens start og hjemkomst næste aften kl. 20:00. Med to overnatninger er prisen 4.000 kr. for hver person. Busrejsen udleder 22 kilo CO2 per person.

Med fly er prisen 3.400 kr. per person med en overnatning. Flyrejsen udleder 99 kg. CO2 per person.

Bemærk, at Frederiksberg Kommunes flyrejser klimakompenseres gennem den af Kommunalbestyrelsen afsatte pulje hertil.

I praksis er næste arrangement KL's 'Kommunaløkonomisk Forum', der i 2020 afholdes den 9. - 10. januar 2020 på Aalborg Kongres- og Kulturcenter, hvor Magistraten efter sædvane deltager. Det foreløbige program vil være at finde på dette link: <https://tilmeld.kl.dk/koef2020/program-kf-2020.html>.

Som vanligt tilbydes medlemmer af Magistraten deltagelse sammen med direktion og relevante chefer. Forvaltningen vil snarest skrive ud med henblik på tilmelding, som foregår samlet den 1. oktober 2019, ligesom der sammen med tilmeldingen skal tages stilling til transportform. Bemærk, at der kommer ganske korte svarfrister fordi der er mange, som ønsker at booke på samme tid, så bookingprocessen skal gå hurtigt.

Forvaltningen foreslår i den forbindelse, at der om muligt forhåndsbookes overnatning på Aalborg Kongres og Kulturcenter, som ligger tættere på. Alternativt på Radisson BLU Limfjorden Hotel.

Økonomi

Afhængig af den valgte løsning. Udgifterne afholdes inden for gældende budget. Udgifter til klimakompensation afholdes under By- og Miljøudvalgets ramme.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten 16. september 2019.

Bilag

Oversigt over Co2 - alle KL rejser

Punkt 340: Status på sygefravær 2018

00.16.02-P05-3-19

Resume

Sagen indeholder en orientering om status på udviklingen i kommunens sygefravær med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes sygefravær data samt landstal fra 2018 for Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL). Endvidere er beskrevet de indsatser, der arbejdes med for at nedbringe sygefraværet.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at uddybe talmaterialet på afdelinger mv. Forvaltningen blev herudover bedt om nærmere at beskrive personaleomsætning og kommunens indsatser i denne forbindelse vedrørende for eksempel stress og trivsel. Endvidere at vurdere en model fra Aarhus Kommune om deling af besparelserne ved lavere sygefravær mellem institution og medarbejdere.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- At Magistraten tager redegørelsen for sygefraværet samt status på sygefraværindsatsen til orientering

Sagsfremstilling

Nedenfor gives en status på sygefraværet pr. juni 2019 og de iværksatte indsatser til nedbringelse af sygefraværet.

Sygefravær juni 2019, hele kommunen fordelt på områder, ekskl. selvejende institutioner

Ansvarshedsstruktur	Sygefravær-dage pr. ansat i perioden Jul 18 til Jun 19	Antal fuldtidsstillinger i perioden Jul 18 til Jun 19	Sygefravær i perioden Jul 18 til Jun 19	Index ift. hele kommunen	Sygefravær år 2018	Udvikling i pct.point i forhold til år 2018	Indikator
Hele kommunen	12,0	5.030,4	4,6%	100	4,8%	-0,2%	✓
1 Kommunaldirektørens område	9,2	231,7	3,1%	67	3,9%	-0,8%	✓
5 Børne- og ungeområdet	12,4	2.349,6	4,6%	99	4,7%	-0,1%	✓
6 By-, Kultur og Miljøområdet	11,0	530,9	4,4%	96	5,3%	-0,9%	✓
8 Social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet	11,9	1.918,1	4,9%	107	5,0%	0,0%	✓

Kilde: FK LIS

Note: 'Index ift. hele kommunen': Grøn = sygefraværet er på niveau eller lavere end det samlede sygefravær. Gul = sygefraværet er mellem 0-10 procent højere end det samlede sygefravær. Rød = sygefraværet er over 10 procent højere end det samlede sygefravær.

Note: 'Indikator': Her illustreres den procentvise udvikling ift. 2017. Grøn = positiv udvikling. Gul = stigning på 0-1 procentpoint. Rød = stigning over ét procentpoint.

Note: Sygefraværprocenter og sygefraværsgange kan ikke direkte sammenlignes i tabellen, da fraværsgangene tæller ens for både fuldtidsansatte og deltidsansatte, mens sygefraværprocenten tager højde for ansættelsesgraden.

Sygefraværet (12-månedersgennemsnit) for hele kommunen er pr. juni 2019 på 4,6 %. Det gennemsnitlige sygefravær for 2018 var på 4,8 %.

Frederiksberg Kommune har en målsætning om en sygefraværprocent på 4,4 %, jvf. Budgetaftale 2017.

Der har været en positiv udvikling i sygefraværet i alle direktør områder. Dog kan disse ikke sammenlignes 1 til 1 med 2018, grundet organisationsændringen pr. 1. januar 2019.

Sygefraværet pr. juni seneste 3 år fordelt på kort og langt sygefravær

	Juni 2017	Juni 2018	Juni 2019
Kort sygefravær	2,7 %	2,8 %	2,8 %
Langt sygefravær	1,9 %	2,0 %	1,8 %

Samlet sygefravær 4,6 % 4,8 % 4,6 %

Kilde: FK LIS

Efter en stigning i sygefraværet i juni 2018 er det lange sygefravær igen faldet, hvilket betyder, at det samlede sygefravær er på niveau med juni 2017. Det korte sygefravær er uændret ift. juni 2018. I sygefraværsindsatsen for 2019 er der blandt andet øget fokus på medarbejdere med mest korttidssygefravær. Dette er beskrevet nærmere senere i indstillingen.

Sygefraværet i Frederiksberg Kommune sammenholdt med resten af landet

Kommunerne og Regionernes Løndatakontor (KRL) offentliggjorde i slutningen af maj 2019 en opgørelse over kommunernes sygefravær i 2018. Opgørelsen viser, at der var en lille stigning i landsgennemsnittet for det kommunale sygefravær, fra 5,1 % i 2017 til 5,2 % i 2018.

Den samme tendens gjorde sig gældende for sygefraværet i Frederiksberg Kommune.

Udviklingen i Frederiksberg Kommunes sygefravær og placering ift. det højeste sygefravær blandt kommunerne

	2016	2017	2018
Frederiksberg Kommune	5,6 %	5,4 %	5,5 %
Landsgennemsnittet	5,2 %	5,1 %	5,2 %
Frederiksberg Kommunes placering på landsplan	25	31	33

Kilde: KRL

Ovenstående tabel viser, at Frederiksberg Kommune er rykket ned til en 33. plads i 2018 mod en 31. plads i 2017. Da listen er rangeret efter højeste sygefravær, er det således en positiv udvikling at rykke ned ad listen.

Sygefraværet i Frederiksberg kommune, kommunens referencekommuner samt kommuner i Region Hovedstaden

	Sygefraværsprocent
Frederiksberg Kommune	5,5 %
Referencekommuner	5,1%
Kommuner i Region Hovedstaden	5,3 %

Kilde: KRL

Note: Referencekommunerne er: København, Gladsaxe, Gentofte, Lyngby-Taarbæk, Hvidovre, Aarhus, Aalborg, Esbjerg og Odense

Ovenstående tabel viser Frederiksberg Kommunes sygefravær sammenlignet med kommunens ni referencekommuner og kommuner i Region hovedstaden.

Sammenlignet med såvel kommunens referencekommuner samt øvrige kommuner i Region Hovedstaden, har Frederiksberg kommune et højt sygefravær.

KRLs bearbejdning af kommunens data, afviger metodemæssigt en smule fra kommunens egen. Forskellen i beregningerne er hovedsageligt, at ferie og søgnehellidage er inkluderet i Frederiksberg Kommunes opgørelser, mens de er ekskluderet i KRLs årsstatistik.

Korrigeres KRLs sygefraværsprocent for 2018 på 5,5 % for ferie og søgnehellidage, ligger sygefraværsprocenten for Frederiksberg Kommune på 4,7 %. Dette svarer i højere grad til kommunens egne data, hvor sygefraværet for 2018 var på 4,8 %.

Sygefraværsstatistik for de selvejende institutioner

Bilag 1 viser sygefraværet i kommunens selvejende institutioner samt en sammenligning med de kommunale institutioner i Frederiksberg.

Der er store forskelle mellem de selvejende og de kommunale institutioners sygefravær inden for Social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet, hvor de kommunale generelt har et noget lavere sygefravær end de selvejende. Dog skal det nævnes, at data for de selvejende pr. juni 2019 ikke er valide, da kun fem ud af 12 institutioners sygefravær er indberettet til og med juni.

På Børne- og Ungeområdet, har sygefraværet på både de selvejende og kommunale institutioner svinget. I 2. kvartal 2018 var de selvejendes sygefravær 0,7 procentpoint højere end de kommunales. I 2. kvartal 2019 er de selvejendes sygefravær 0,8 procentpoint lavere end de kommunales.

Handlingsplan for at nedbringe sygefraværet i 2019

Direktionen har løbende fokus på at nedbringe sygefraværet på kommunens arbejdspladser. Det har blandt andet stor betydning for borgere, der løbende er i kontakt med kommunens medarbejdere, at der er stabilitet i fremmødet blandt medarbejderne – så borgerne i mindre grad eksempelvis møder vikarer i dagligdagen. Og det er naturligvis fortsat direktionens målsætning at nedbringe sygefraværet til det politisk fastsatte mål om et sygefravær på max. 4,4 procent, hvilket vil understøtte såvel økonomi som fremmøde på den enkelte arbejdsplads.

Der er således mange forskellige indsatser og tiltag, der allerede er sat i værk i kommunen for at nedbringe sygefraværet. Der er i handlingsplanen for 2019 søgt nye tilgange, der kan hjælpe arbejdspladserne med at få sygefraværet nedbragt til gavn for såvel arbejdspladsen som de borgere, der ofte vil være berørt af et forhøjet sygefravær.

Handlingsplanen for 2019 skal ses som en styrkelse af den eksisterende indsats gennem justeringer og nye forslag. Neden for er kort redegjort for, hvad der bygges videre på, via en oplistning af elementerne i den fortløbende, centralt initierede indsats (hertil kommer en række af forskellige lokale indsatser og tiltag i områderne og på de enkelte arbejdspladser):

- Der sendes adviserings e-mail til lederne ved hyppige eller længere sygeperioder.
- HR har kontakt med leder, når medarbejder har været sygemeldt i mere end 30 dage.
- Medarbejdere skal kontakte deres leder telefonisk, når de sygemelder sig.
- Personalekonsulenter i HR tilbyder personalejuridisk rådgivning til lederne.
- Udviklings- og arbejdsmiljøkonsulenter i HR tilbyder procesbistand til arbejdspladserne.
- Der udbydes workshops om afholdelse af omsorgssamtaler for ledere og medarbejdere.
- HR udbyder kurser til ledere i personalejura og håndtering af sygefravær.
- Særligt fokus på stresshåndtering (bl.a. via aktiviteter planlagt af stresscoaches i HR).
- Særligt fokus på sektorer med højt sygefravær via dialog og handlingsplaner.
- Mulighed for psykologhjælp ved arbejdsrelaterede problemstillinger (Falck Healthcare).
- Mulighed for fysioterapeutisk behandling og forebyggelse ved arbejdsrelaterede problemstillinger (Sundhedscentret).
- Mulighed for at søge puljemidler til trivselsfremmende aktiviteter på arbejdspladserne.

Styrkede fokuspunkter i handlingsplan for 2019

Når der ses på tallene for, hvordan sygefraværet fordeler sig på de forskellige arbejdspladser i kommunen, så er der store forskelle – også inden for de samme eller beslægtede arbejdsområder. Nogle arbejdspladser har således store udfordringer med sygefravær, mens det ikke er et stort problem på andre.

Ligeledes er sygefraværet blandt medarbejderne ikke jævnt fordelt. Ud af det samlede sygefravær, står de 5 procent af medarbejderne, der har mest fravær, for 40 procent af sygefraværet (tal for kalenderåret 2018). Hvis tallene opdeles i kort- og langtidsfravær, så viser registreringerne, at de 5 procent af medarbejderne, der har mest korttidsfravær, står for 22 procent af det samlede korttidsfravær. De 5 procent af medarbejderne, der har mest langtidsfravær, står for 85 procent af det samlede langtidsfravær. Der er for 23 % af kommunens medarbejdere ikke registreret noget sygefravær.

Fokus i sygefraværsindsatsen er på denne baggrund primært rettet mod at nedbringe sygefraværet der, hvor problemerne med sygefraværet er størst. Det gælder såvel på arbejdsplads- som på medarbejderniveau.

Inspiration til de nye elementer i indsatsen i 2019 er bl.a. hentet fra andre omkringliggende kommuner, der har nedbragt sygefraværet understøttet af deres indsatser:

Øget fokus på ledelsesmæssig støtte og tættere opfølgning

- Tættere og direkte ledelsesmæssig opfølgning fra lederne til ledere for arbejdspladser med et højt sygefravær gennem længere tid, der ikke er forklaret ved eksempelvis kritisk sygdom.
- Herunder fokus på, om udfordringerne med højt sygefravær skyldes langtidssygemeldinger eller korttidssygemeldinger.
- Herunder fokus på, hvilke handlinger lederen for arbejdspladsen – i samarbejde med sin ledergruppe og sit MED – vil foretage med henblik på at nedbringe sygefraværet, idet der vil være en ledelsesmæssigt pligt til at handle på højt sygefravær (krav om en handlingsplan).
- Herunder fokus på, hvilken støtte lederen har brug for i bestræbelserne på at nedbringe fraværet. Det kan eksempelvis være sparring, konsulentbistand eller puljemidler til at understøtte aktiviteterne.

Øget fokus i direktionen på udviklingen i sygefraværet på arbejdspladserne

- Direktionen har tættere opfølgning på de 20 arbejdspladser med højest sygefravær.

- Herunder, at områderne sørger for at angive status på udarbejdelse af handlingsplan for hver af de arbejdspladser, der er på listen over de 20 arbejdspladser med højest sygefravær.
- Herunder, at direktionen følger op på, om handlingsplanerne synes at have effekt set ud fra sygefraværets udvikling.

Øget fokus på udviklingen i sygefraværet hos medarbejdere med mest korttidsfravær

- HR vil støtte lederne i en tættere opfølgning i forhold til medarbejdere, der har hyppigt sygefravær. Dette er med henblik på at hjælpe med at afklare, hvilke årsager der kan være til det hyppige fravær. Er der fysiske eller psykiske arbejdsmiljøproblemer? Kan medmedarbejderen klare jobbet på normale vilkår? Er der andre former for mistrivsel, der er baggrunden for de mange sygemeldinger?
- Herunder, at HR gennemgår listen med de 5 procent medarbejdere med det højeste korttidsfravær og kontakter lederne for de medarbejdere, hvor der ikke allerede er kontakt med HR om handlinger i den forbindelse. Dette med henblik på at få afklaret, hvilken type af intervention der er relevant og hensigtsmæssig for, at medarbejderen kan være mere på arbejde og mindre sygemeldt. (Der er ligeledes opfølgning i forhold langtidssyge medarbejdere jf. tidligere opstilling af indsatser).

Øget fokus på, om vi registrerer sygefravær korrekt og hensigtsmæssigt på arbejdspladserne

- HR undersøger nærmere, om der er fejlkilder og uhensigtsmæssigheder i forhold til indberetning af sygefravær på arbejdspladserne. Målet med dette er at sikre så valide data og ensartet praksis som muligt i forhold til benchmarking og evaluering af sygefraværstallene.

Øget fokus på tættere ledelsesmæssig kobling og forpligtelse i forbindelse med tilbud om psykologhjælp til medarbejdere

- For at skabe større, positiv effekt i forhold til medarbejderens og arbejdspladsens udbytte ved brug af tilbuddet om psykologhjælp (Falck Healthcare) ved arbejdsrelaterede problemstillinger, søges en tættere kobling til medarbejderens leder i forløbet, hvor det er hensigtsmæssigt.

Puljemidler

- Der er politisk afsat en ny pulje på kr. 1 mio. i 2019 og 2020 til at understøtte trivselsfremmende aktiviteter på kommunens arbejdspladser, herunder indsatser til arbejdet med nedbringelse af sygefravær.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten 16. september 2019

Bilag

Bilag 1 - Sygefraværstatistik for selvejende institutioner

Punkt 341: Frikommuneforsøg III 2. ansøgningsrunde

00.16.00-A00-1-18

Resume

Som opfølgning på Kommunalbestyrelsens beslutning den 18. marts 2019 fremlægges en status for forsøgsforslag til 2. ansøgningsrunde i Frikommuneforsøg III, som slutter den 1. oktober 2019. Det foreslås at ansøge om frikommunestatus på forslag om underretninger fra pensions- og forsikringsselskaber til kommunen ved mistanke om socialt bedrageri samt forslag om lokalplanskrav om øget bæredygtighed ved ustøttet byggeri.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Nikolaj Bøgh, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om underretning fra pensions- og forsikringsselskaber til offentlig myndighed med Randers og Herning Kommune som medansøgere. Øvrige kommuner som beslutter at være medansøgere inden den 1. oktober, eller som har planlagt endelig politisk behandling efter fristens udløb, skrives ligeledes på ansøgningen.

Et mindretal i Magistraten (Laura Lindahl) stemte imod.

Magistraten indstiller, at Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om lokalplanskrav om CO₂-neutralitet og bæredygtigheds certificering ved nybyggeri / ombyggeri, som er lokalplanpligtigt, idet forvaltningen bemyndiges til at udarbejde en endelig ansøgning med udgangspunkt i det vedlagte udkast (bilag 4). Den endelige ansøgning forelægges Kommunalbestyrelsen den 30. september.

Magistraten indstiller, at Frederiksberg Kommune undlader at ansøge om frikommunestatus i forhold til forslagene om jordforurening samt delegation af gældsinddrivelsen til private, idet det bemærkes, at bekæmpelse af jordforurening bør have høj prioritet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller:

1. at Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om underretning fra pensions- og forsikringsselskaber til offentlig myndighed med Randers og Herning Kommune som medansøgere. Øvrige kommuner som beslutter at være medansøgere inden den 1. oktober, eller som har planlagt endelig politisk behandling efter fristens udløb, skrives ligeledes på ansøgningen.
2. at Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om lokalplanskrav vedr. øget bæredygtighed ved ustøttet nybyggeri, idet forvaltningen bemyndiges til at udarbejde en endelig ansøgning med afsæt i det vedlagte udkast (bilag 4). Den endelige ansøgning forelægges Kommunalbestyrelsen den 30. september.
3. at Frederiksberg Kommune undlader at ansøge om frikommunestatus i forhold til forslagene om jordforurening samt delegation af gældsinddrivelsen til private.

Sagsfremstilling

Baggrund

Frikommuneforsøg III (2019-2023) blev aftalt som led i Økonomiaftalen for 2019. Med frikommuneforsøg kan kommunerne blive fritaget fra eller få ændret statslige regler med henblik på at afprøve nye måder at løse de kommunale opgaver på. Forsøgene skal bane vej for kvalitetsudvikling, effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring. Hensigten er, at forsøgene skal give grundlag for, at der senere kan træffes beslutning om, hvorvidt de skal udbredes til generelle regelændringer til gavn for alle kommuner.

Alle kommuner kan ansøge direkte om opstart af forsøg - der er dog et minimumskrav om et samlet indbyggertal på 60.000 pr. frikommuneansøgning. Når ansøgningerne vurderes, vil der blive lagt vægt på, at forsøgene er ambitiøse, fokuserede og sammenhængende. Det vil også fortsat blive tillagt positiv værdi, hvis ansøgeren er et netværk af kommuner frem for en enkelt kommune. Endelig vil det blive tillagt positiv værdi, hvis ansøgningen indeholder en målbar målsætning. Der er ingen begrænsninger for, hvilke områder frikommuneforsøgene beskæftiger sig med. Der gives dog særlig prioritet til forsøg, som omhandler nedenstående problemstillinger, der har sammenhæng og effektivitet som fællesnævner:

- Sammenhængende indsatser inden for beskæftigelse, social, sundhed og uddannelse.

- Udsatte børns vej gennem livet fra daginstitution til uddannelse.
- Overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse/beskæftigelse.
- Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen – overgangen mellem det kommunale og regionale sundheds- og plejetilbud.
- Tværgående effektivisering af opgaveløsningen
- Administrative effektiviseringer

Forsøgene må ikke være i strid med Grundloven eller EU-regler, ligesom de ikke må bryde med borgernes retssikkerhed eller give kommunerne økonomiske fordele på bekostning af andre. Endelig må de ikke indebære en væsentlig udvidelse af nationalt politisk fastsatte serviceniveauer. Der ydes ikke økonomisk tilskud til frikommunerne og det forventes, at eventuelle udgifter afholdes af frikommunerne selv.

Første ansøgningsrunde sluttede den 1. april 2019 og anden runde slutter den 1. oktober 2019. Ved hver runde udvælges cirka 10 af de mest perspektivrige og nyskabende forsøg. Udvælgelsen var planlagt at ske i maj for 1. runde, men blev forsinket, da sagsbehandling ikke kunne foregå i perioden fra at folketingsvalget blev udskrevet og frem mod dannelsen af den nye regering. Udvælgelsen af forsøg til 2. runde forventes forsat at ske i december 2019. Kommunerne skal herefter være indstillet på at afsætte ressourcer til at udarbejde forsøgshjemler i samarbejde med relevante ministerier.

Ansøgningerne vil få den endelige godkendelse, når forsøgshjemlerne er vedtaget i Folketinget. Forsøgene kan ifølge planen igangsættes pr. 1. januar 2020 for første runde og pr. 1. juli 2020 for 2. runde. Det er obligatorisk at gennemføre evalueringer af forsøgene, og disse skal sendes senest den 1. juli 2023. Forsøgsperioden udløber den 1. juli 2024.

Der stilles ikke krav om, at der på ansøgningstidspunktet foreligger en politisk godkendelse i de enkelte kommuner, men regeringen anbefaler, at arbejdet er lokalpolitisk forankret. Den politiske godkendelse skal senest foreligge ved igangsættelsen af et konkret forsøg.

Status og det videre forløb frem mod 2. ansøgningsrunde.

Sagen har tidligere været behandlet i Magistraten, Hovedudvalget, Fagudvalgene og senest i Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019, hvor Magistratens indstilling om at sende en ansøgning om at opnå status som frikommune på forsøget "Inddrivelsen forankres bedst lokalt" blev tiltrådt. (bilag 1 mødereferat). Ansøgningen er efterfølgende sendt, og der forventes svar i løbet af september måned.

Kommunalbestyrelsen besluttede herudover, at der skulle arbejdes videre med følgende potentielle frikommuneforsøg med henblik på 2. ansøgningsrunde.

- Underretning fra pensions- og forsikringsselskaber til offentlig myndighed om muligt socialt bedrageri
- Lokalsplankrav om CO2 neutralitet ved ustøttet byggeri
- Jordforurening

Den 20. maj 2019 anmodede Magistraten endvidere forvaltningen om at vurdere, hvorvidt gældsinddrivelsen kan delegeres til private med henblik på at sende en eventuel ansøgning herom.

Udover ovenstående forslag har forvaltningen endvidere været opmærksom på, om udvikling af en fælles kommunal ungeindsats i 2019 (jf. budgetforliget) kunne gøre det relevant at overveje et yderligere frikommuneforsøg om "En plan for den unge". Det hidtidige arbejde med ungeindsatsen har ikke givet anledning til at overveje et sådant frikommuneforsøg. Samtidig har Undervisningsministeriet nedsat en arbejdsgruppe om fremtidens elevplan, som skal spille sammen med uddannelsesplanen. Arbejdet forventes afsluttet inden udgangen af det kommende skoleår. Forvaltningen finder således ikke anledning til at igangsætte et frikommuneforsøg.

Der redegøres for de fire potentielle forsøg nedenfor.

Forslag 1: Underretning fra pensions- og forsikringsselskaber til kommunen om muligt socialt bedrageri

Intentionen er at forankre forsøget i regi af 6-by netværket (København, Aarhus, Aalborg, Odense, Frederiksberg, Herning, Randers) med Frederiksberg Kommune som tovholder. Formålet er at bidrage til at sikre, at kommunerne modtager eksisterende og relevante oplysninger fra pensions- og forsikringsselskaber, som kan minimere socialt bedrageri med og fejludbetalinger af offentlige midler. Det forventes, at en sådan indsats kan medvirke til at understøtte præmissen om, at det offentlige handler i forhold til, hvad der retligt set er rigtigt og retfærdigt, og at det samtidig kan have en præventiv effekt.

Ved forelæggelsen af forsøget i Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019 var det hensigten, at der skulle ske en udveksling af oplysninger mellem Kommune og Pensions- og forsikringsselskaber. Med den nuværende ansøgning er dette ændret (bilag 2). Således vil kommunen alene være modtagende part for oplysninger om borgerne. På den måde er forsøget mindre indgribende i forhold til at dele borgernes data.

I forlængelse heraf, og med afsæt i Kommunalbestyrelsens beslutning den 18. marts om at belyse spørgsmålet om opbevaring af data nærmere, vil følgende gøre sig gældende:

Personfølsomme oplysninger som modtages fra forsikrings- og pensionselskaberne vil - ligesom Kontrolhedens øvrige sager/oplysninger - blive opbevaret sikkert i Frederiksberg Kommunes ESDH-system. Adgang til sagerne er begrænset og kan alene ses og tilgås af medarbejdere med tilknytning til opgaven eller med administrationsrettigheder. Når en sag har været afsluttet i 5 år, vil den i overensstemmelse med KL's anbefaling kunne slettes i ESDH-systemet. Det kan ikke udelukkes, at sagsbehandlingen i visse sager, grundet sagernes indhold og kompleksitet, vil kunne strække sig ud over frikommune-forsøgsperioden. Sager, der ikke kræver yderligere handling, vil blive afsluttet efter gældende forskrifter på området. Forvaltningen vurderer dermed ikke, at opbevaringen af data i forsøget kompromitterer borgernes retssikkerhed.

Forvaltningen har herudover været i dialog om forsøget med brancheorganisationen Forsikring og Pension, som tilkendegiver, at de er positivt indstillede overfor at indføre underretningspligt i svindelsager og bakker op om forsøget (bilag 3).

Som tidligere nævnt, stilles der ikke krav om, at der på ansøgningstidspunktet foreligger en politisk godkendelse i de enkelte kommuner, men regeringen anbefaler, at arbejdet er lokalpolitisk forankret. En politisk godkendelse skal dog som det seneste foreligge ved igangsættelsen af et konkret forsøg. For at give ansøgningen størst mulig vægt, og undgå at de øvrige kommuner i 6-by netværket må trække sig efter en ansøgning er sendt, har forvaltningen arbejdet med at afklare hvilke kommuner, der forelægger forslaget politisk inden 1. oktober, hvor ansøgningsfristen udløber. Status fremgår af skemaet nedenfor.

Kommune	Politisk proces om at være medansøger på Frederiksberg Kommunes ansøgning	Afsluttende behandling i Byråd
Randers	Ja	9. september 2019 (Har besluttet at være medansøger)
Herning	Ja	10. september 2019 (Har besluttet at være medansøger)*
Odense	Ja	25. september 2019
København	Status afventer	Status afventer
Ærø	Ja	efter 1. oktober 2019
Nordfyns Kommune	Ja	efter 1. oktober 2019
Aalborg	Nej	-
Aarhus	Nej	-

* I Herning Kommune har Beskæftigelsesudvalget truffet den endelige beslutning, og sagen skal ikke forelægges Byrådet.

Som det fremgår ovenfor behandles forslaget politisk i tre af 6-by kommunerne. I Randers og Herning Kommune er der allerede truffet politisk beslutning om at være medansøgere. For Odense Kommunes vedkommende vil det være muligt at opnå politisk beslutning om, hvorvidt de vil være medansøgere inden fristen udløber 1. oktober. Københavns Kommune har ytret interesse for at deltage, men aktuelt er det ukendt om og hvornår forslaget forelægges politisk. Udover kommunerne i 6-by netværket har også to mindre fynske kommuner planlagt politisk behandling, som forventes afsluttet efter fristens udløb. I Aarhus og Aalborg Kommune er der ikke baggrund for at igangsætte en politisk proces om at være medansøgere, men de to kommuner finder forsøget relevant og vil gerne følge det. Aarhus Kommune har endvidere oplyst, at kommunen er i gang med at udarbejde en lignende frikommuneansøgning om at udveksle oplysninger fra Nordea til kommunen ved mistanke om socialt bedrageri

Frem mod forelæggelsen i Frederiksberg Kommunes Kommunalbestyrelse den 30. september 2019 følger forvaltningen op på resultatet af den politiske behandling i Odense Kommune samt eventuelle planer om politisk forelæggelse i Københavns Kommune.

Forvaltningen foreslår, at Frederiksberg Kommune anmoder om frikommunestatus med Randers og Herning Kommune som medansøgere. Øvrige kommuner som beslutter at være medansøgere inden den 1. oktober, eller som har planlagt endelig politisk behandling efter fristens udløb, skrives ligeledes på ansøgningen – sidstnævnte med oplysning om, at den politiske godkendelse endnu ikke foreligger.

Forvaltningen vurderer således, at der er øget sandsynlighed for at komme i betragtning som frikommune, såfremt mindst tre 6-by kommuner, har opnået politisk godkendelse på ansøgningstidspunktet. Da yderligere kommuner har igangsat politisk behandling om at være medansøgere, vil det endvidere være uhensigtsmæssigt på forhånd at udelukke dem fra muligheden for at deltage. Forvaltningen gør herudover opmærksom på, at uanset om der opnås hjemmel til frikommuneforsøget, kan det ikke afvises, at en sådan ordning vil kunne opfattes som krænkende overfor den enkelte borger og give anledning til presseomtale ud fra denne vinkel. I en sådan situation kan det ligeledes være en fordel, at flere kommuner står sammen om en fælles dagsorden.

Forslag 2: Lokalplanskrav vedrørende CO2 neutralitet ved ustøttet byggeri

Den 25. februar 2019 oversendte Kommunalbestyrelsen et forslag til By- og Miljøudvalget vedrørende et frikommuneforsøg om at få lov til at stille lokalplanskrav vedrørende CO2 neutralitet ved ustøttet nybyggeri. Bag forslaget stod 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, rådmænd Thyge Enevoldsen, rådmænd Lone Loklindt, rådmænd Balder Mørk Andersen og rådmænd Mette Bram. Baggrunden for forslaget var følgende:

"Den grønne koalition ønsker, at Frederiksberg skal være et grønt fyrtårn for resten af Danmark. Som en af de rigeste kommuner i et af de rigeste lande bør vi vise, at fremtiden må være grøn. Et led i dette er i lokalplaner at kunne stille krav om, at nybyggeri kan opføres, så det ikke belaster vores klima. Derfor bør Frederiksberg søge om at blive frikommune på dette vigtige område".

Forvaltningen forelagde beslutningsoplæg for By- og Miljøudvalget den 19. august 2019. Her fremgik det, at der med den gældende planlov ikke er mulighed for at stille krav om f.eks. CO2-neutralitet eller DGNB certificering af nybyggeri i lokalplaner. Forvaltningen vurderede samtidig, at et forslag om at stille krav til byggeriers bæredygtighed umiddelbart lever op til de overordnede rammer og krav for frikommuneforsøg III. By- og Miljøudvalget anbefalede på den baggrund: "at Frederiksberg skal ansøge om som frikommuneforsøg at få lov til at stille lokalplanskrav om CO2-neutralitet og DGNB-certificering ved ustøttet nybyggeri".

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet et udkast til ansøgning, hvor søges om mulighed for i lokalplaner at stille krav om CO2 neutralitet eller bæredygtigt certificeret byggeri. Certificeringen er ikke specificeret som DGNB, da der findes flere bæredygtighedscertificeringer og forvaltningen vurderer derfor, at det vil være i strid med EU lovgivning at stille krav om en specifik ordning.

Generelt gælder det for disse certificeringer, at de har et bredere perspektiv på bæredygtighed end et CO2 neutralt byggeri. I sidstnævnte sikres det, at der produceres den samme mængde energi, som der forbruges. Dertil kan man eventuelt lægge den mængde energi, det har kostet at producere bygningen, samt den energi det vil koste en dag at bortskaffe den. En CO2-neutral bygning vil i praksis blive opført med fokus på et meget lavt energiforbrug i driftsfasen i kombination med energiproduktion – f.eks. i form af solceller.

Gennem certificering er der fokus på at energiforbruget i bygningsdrift holdes på et lavt niveau. Derudover sikres byggeriets bæredygtighed via krav til f.eks. indeklima, klimasikring og eventuelt brug af sundheds- og miljøskadelige stoffer. Certificeringerne har således flere parametre at arbejde ud fra og dermed større fleksibilitet i den arkitektoniske bearbejdning, når et projekt skal bearbejdes i forhold til den eksisterende kontekst.

Der vil altså være forskellige hensyn, når der stilles krav om bæredygtighedscertificering eller om CO2 neutralitet.

Forvaltningen foreslår, at Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om lokalplanskrav vedrørende øget bæredygtighed ved ustøttet nybyggeri, idet forvaltningen bemyndiges til at udarbejde en endelig ansøgning med afsæt i det vedlagte udkast (bilag 4). Den endelige ansøgning forelægges Kommunalbestyrelsen den 30. september. Hermed vil det være muligt at sende ansøgningen den 1. oktober, som er seneste frist i ansøgningsrunden.

Forslag 3: Forsøg vedr. jordforurening

Forvaltningen har på anmodning af By- og Miljøudvalget undersøgt, hvorvidt den forebyggende indsats på jordforureningsområdet, som pt. varetages af regionen, eventuelt kan varetages af Frederiksberg Kommune som led i et frikommuneforsøg. Baggrunden var et ønske om en højere prioritering af indsatser overfor jordforurening, d.v.s. nye undersøgelser af grundvandsforurening. Forvaltningen forelagde beslutningsoplæg den 25. marts 2019, hvor By- og Miljøudvalget besluttede, at det ikke var aktuelt at sende en ansøgning om et frikommuneforsøg. Dette skal især ses i lyset af, at en overtagelse af opgaven vil medføre betydelige udgifter for kommunen, da frikommuneforsøgene ikke er underlagt DUT. De økonomiske risici relaterer sig til følgende:

- Forpligtelse til at udføre et ukendt antal boligundersøgelser, der kan lægge pres på økonomi og indsats i forsøgsperioden.
- For kort forsøgsperiode holdt op imod at et reelt udbytte typisk først kommer efter en langsigtet grundvandsbeskyttelses indsats.
- Mulig tab af investeringer, hvis der ikke følges op på indsatsen efter forsøgsperiodens afslutning.

Da der ikke foreligger nye omstændigheder eller forhold omkring igangsættelse af et sådant forsøg, anbefaler forvaltningen at fastholde By- og Miljøudvalgets beslutning om ikke at sende en ansøgning frem mod 2. ansøgningsrunde.

Forslag 4: Forsøg vedr. gældsinddrivelse – delegation til private

Jævnfør Magistratens beslutning på mødet den 20. maj 2019 har forvaltningen vurderet spørgsmålet om delegation til private i forhold til at sende en ansøgning.

Spørgsmålet om at give private lovhjemmel til at inddrive gæld/restancer var et af de anliggender, som indgik i en aftale om at styrke den offentlige gældsinddrivelse i juni 2017. Aftalen blev indgået af den daværende VLAK regering sammen med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og de Radikale. I [aftalen](#) (side 3) fremgår det: "at etablering af et samarbejde med private aktører om udførelsen af inddrivelsesopgaven vil være særdeles kompleks på nuværende tidspunkt grundet det igangværende oprydningsarbejde. Når datakvaliteten er genoprettet, og det er fastslået, at de tilbageværende fordringer er retskraftige, inddrivelsesparate og konverteret til det nye inddrivelsessystem, vil aftaleparterne drøfte muligheden for et samarbejde om udførelsesopgaven på udvalgte områder med private aktører, fx. ift. skyldnere bosat i udlandet, som er et område, der tidligere har været delvist varetaget af private aktører".

I august måned 2019 har forvaltningen været i kontakt med Skatteministeriet, som oplyser, at aftaleparterne drøftede spørgsmålet om delegation til private kort før valget i 2019, men at der ikke forelå en afklaring endnu. Ministeriet pointerede, at der alene lå en fælles forståelse for at uddelegere til private for så vidt angår borgere, der er bosat uden for Danmark. Desuden mangler de private aktører lovhjemmel til at lægge omkostningerne af inddrivelsen over på skyldnerne.

Forvaltningen kan derfor ikke anbefale, at der søges om at delegere gældsinddrivelsen til private i et frikommuneforsøg.

Økonomi

Ingen som følge af denne indstilling.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 16. september 2019, Kommunalbestyrelsen den 30. september 2019.

Historik

Magistraten den 14. januar 2019, Hovedudvalget den 23. januar 2019, Fagudvalgene den 4. februar 2019, Magistraten den 4.marts. 2019, Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019.

Bilag

Mødereferat kommunalbestyrelsen 18. marts 2019

Ansøgningsudkast om underretning

Forsikring og Pension om frikommuneforsøg

Bæredygtigt Byggeri ansøgningskema_04-09-2019

Punkt 342: Grundlovsceremoni i Frederiksberg Kommune

23.00.00-A00-1-19

Resume

Folketinget vedtog i den 20. december 2018, at en betingelse for, en borger kan opnå statsborgerskab er, at borgeren skal deltage i en officiel ceremoni - grundlovsceremonien - i sin hjemkommune. Denne sag handler om håndteringen af sagen for borgere i Frederiksberg Kommune, som får dansk statsborgerskab.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Nikolaj Bøgh, Michael Vindfeldt, Lone Lokindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen, Mette Bram, Laura Lindahl) godkendte forslaget til praktisk håndtering af grundlovsceremonien i Frederiksberg Kommune.

Et mindretal (Thyge Enevoldsen) stemte imod, idet han gerne så, at der var mulighed for, at der var to officielle repræsentanter (af hvert sit køn) fra kommunen.

Magistraten bad om en opfølgning fra forvaltningen om, hvordan ceremonien rent praktisk skal foregå.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Magistraten:

- godkender forslaget til praktisk håndtering af grundlovsceremonien i Frederiksberg Kommune.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 20. december 2018 vedtog Folketinget lovforslag om statsborgerskab, lov nr. 1708, også kaldet lovforslag om indfødsretsmeddelelse. I den nye lov er det en betingelse, at for at opnå dansk statsborgerskab, skal man deltage i en officiel ceremoni, hvor man som ansøger skriver under på at overholde den danske grundlov samt respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati. Fra anden halvdel af 2019 vil ansøgers bopælskommune, herunder Frederiksberg Kommune, skulle udføre denne opgave.

Den praktiske håndtering i Frederiksberg Kommune

Praktisk vil forvaltningen stå for afholdelse af ceremonierne, og sørge for offentlige opslag herom, samt tilmelding af borgerne og dialogen med Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Ministeriet oplyste i foråret, at den første ceremoni forventes afholdt i efteråret 2019.

Senest to uger forud for afholdelsen af ceremonien, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet modtage en liste over de tilmeldte ansøgere. Hvis der ikke er nogen tilmeldte, er kommunen ikke forpligtet til at gennemføre afholdelsen og har desuden heller ikke pligt til at sikre, at ansøgere i kommunen har deltaget i en ceremoni.

Ved behov kan det dog overvejes, hvorvidt der er behov for at tilbyde mindre 'skyggeceremonier' for de deltagere, der ikke har mulighed for at deltage ved den førstkommende ceremoni. Dette vil potentielt kunne have den effekt, at borgerne oplever god service, så de ikke er nødsaget til at vente uhensigtsmæssig lang tid i forhold til kommunen, da grundlovsceremonien er en nødvendig del før de kan modtage deres statsborgerskab.

Efter afholdelse af ceremonien skal kommunen sende de originale underskrevne og påtegnede erklæringer til Udlændinge- og Integrationsministeriet, som registrerer, at de enkelte ansøgere har deltaget i en ceremoni, har skrevet under og dermed er blevet danske statsborgere. Der skal samtidig fremsendes en elektronisk oversigt over de ansøgere, der har gennemført ceremonien, med angivelse af navn og personnummer til ministeriet.

I vejledningen fra ministeriet fremgår det, at ceremonien skal afholdes under forhold, der sikrer en højtidelig ramme og som tager hensyn til ansøgere med funktionsnedsættelser eller særlige behov. Her vil håndbiblioteket være egnet fordi lokalet både er officielt, højtidligt og kan rumme det forventelige antal gæster.

Det fremgår også af vejledningen, at ved ansøgers ankomst skal en repræsentant for kommunalbestyrelsen byde ansøgerne velkommen og redegøre for ceremoniens forløb. Repræsentanten skal ved ceremonien oplyse, at formålet med

ceremonien er, at højtideligholde og markere ansøgernes erhvervelse af dansk statsborgerskab, og at ansøgerne skal underskrive erklæringen under overværelse af en repræsentant for kommunalbestyrelsen for herefter at give hånd til en eller flere repræsentanter for kommunalbestyrelsen. Såfremt en ansøger allerede har underskrevet erklæringen eller hvis ansøgeren ikke underskriver under overværelse af en repræsentant for kommunalbestyrelsen, skal erklæringen afvises. Der er ikke et krav til, hvem kommunens repræsentant er.

Når ansøgeren har underskrevet erklæringen, skal en eller flere repræsentanter udveksle et håndtryk med ansøgeren.

Direktionen foreslår, at forvaltningen deltager i ceremonien og står for velkomst, det praktiske forløb og identitetskontrollen af den enkelte ansøger, så ceremonien forløber smidigt. Det foreslås, at det er borgmesteren, der på vegne af kommunalbestyrelsen udveksler håndtryk med ansøgeren og at borgmesteren i praksis kan delegere denne opgave til forvaltningen.

Omfang på Frederiksberg

Det har ikke været muligt at få oplyst via Udlændinge- og Integrationsministeriet, hvor mange borgere med bopæl på Frederiksberg, der har fået dansk statsborgerskab i 2018. Folkeregisteret har gennemgået de to love vedrørende dansk statsborgerskab i 2018 med henblik på at få et skøn. Ud fra dette oplyses det, at der var 70 personer med bopæl på Frederiksberg i LOV nr. 696 af 08/06/2018 og 41 personer i LOV nr. 1708 af 27/12/2018. Det forventes at cirka 100 mennesker bosiddende på Frederiksberg i gennemsnit får dansk statsborgerskab i løbet af et år. Tallet kan dog påvirkes af befolkningstallet og antallet af love. Samtidig behøver ansøgerne ikke møde op ved den førstkommende ceremoni. Der kan derfor også være flere eller færre ved en ceremoni end forventet.

Samarbejde med andre kommuner

Det bemærkes fra ministeriet, at det er muligt for kommunerne at samarbejde kommunerne imellem i forbindelse med afholdelse af grundlovsceremonierne. Det foreslås dog, at Frederiksberg Kommune afholder sine egne ceremonier med henblik på at byde de nye statsborgere velkommen som danske statsborgere på Frederiksberg.

Økonomi

Der er afsat 1 mio. kr. i 2019 i DUT stigende til 2,3 mio. kr. fra 2020 og frem på kommunernes bloktilskud til opgaven.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten

Punkt 343: Henvendelse fra WoCo om midler til destinationsudvikling

24.05.10-G01-1-19

Resume

Med omlægningen og forenklingen af erhvervsfremmesystemet er Wonderful Copenhagen (WoCo) rolle i praksis udvidet til at være destinationsselskab for de 29 kommuner i hovedstadsområdet, såfremt de måtte ønske det. Omlægningen betyder, at WoCo ikke længere modtager 3-årig basisfinansiering og projektmidler fra Region Hovedstaden. I stedet får de årlig basisfinansiering via finansloven og kan søge midler fra destinationspuljen under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Den større opgaveportefølje er ikke finansieret, og en ny landsdækkende strategi betyder, at WoCo ikke kan forvente at modtage midler i samme størrelsesorden fra Erhvervsfremmebestyrelsen som tidligere fra Region Hovedstaden.

Med det afsæt har Wonderful Copenhagen henvendt sig til Frederiksberg Kommune med en række forslag til samarbejdsprojekter med det formål at styrke turismeaktiviteterne på Frederiksberg og i hovedstaden. (Bilag 1) De forskellige forslag og de afledte udgifter beskrives i denne sag.

Beslutning

Magistraten oversendte henvendelsen fra Wonderful Copenhagen med henblik på, om ønskerne skal indgå i drøftelserne vedrørende Budget 2020.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Magistraten drøfter henvendelsen fra Wonderful Copenhagen med henblik på, om ønskerne skal indgå i drøftelserne vedrørende Budget 2020.

Sagsfremstilling

Med omlægningen og forenklingen af erhvervsfremmesystemet er arbejdet med turismefremme samlet i 15-20 nye destinationsselskaber i Danmark, der skal skabe stærkere destinationer og bedre sammenhæng i indsatserne. I hovedstadsområdet er det Wonderful Copenhagen (WoCo), der løfter opgaven, og de inviterer nu en bredere kreds af de 29 kommuner med i indsatsen. Med omlægningen modtager Wonderful Copenhagen ikke længere 3-årig basisfinansiering og projektmidler fra Region Hovedstaden. I stedet får de årlig basisfinansiering via staten og kan søge midler fra destinationspuljen under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Frederiksberg Kommune bidrager ikke til Wonderful Copenhagen's basisfinansiering.

Frederiksberg Kommune er en af de seks stiftere af Wonderful Copenhagen. Kommunalbestyrelsen har derfor direkte udpegningsret til fondens bestyrelse, hvor rådmand Laura Lindahl er medlem.

Det turismestrategiske afsæt hviler blandt andet på ønsket om at skabe bæredygtig turisme, der spreder turisterne ud i hele hovedstaden, herunder Frederiksberg, så hovedstaden ikke oplever de samme trængselsproblemer og modstand fra borgerne, som det ses i en række europæiske byer i disse år. (Bilag 1)

Wonderful Copenhagen markedsfører hovedstaden internationalt, og dermed Frederiksberg som en del heraf. Hovedfokus er på den internationale markedsføring, og af samme årsag er de konkrete aktiviteter ikke altid synlige på Frederiksberg. Men resultaterne skulle gerne vise sig i form af flere turister og dermed en bedre omsætning for erhvervslivet. Frederiksberg Kommune har medvirket i flere udviklingsprojekter med positive erfaringer, herunder en kongrespulje som udløber i 2019. Der er ikke afsat yderligere midler til turismefremme.

Wonderful Copenhagen foreslår Frederiksberg Kommune en række aktiviteter, som er opsummeret i dette skema. De vil samlet vil koste 0,9 mio. kr. i 2020, såfremt alle forslag bliver realiseret.

	2020	2021	2022
Øget tryk på erhvervturismen, herunder:			
Kongrespuljen	200.000	200.000	200.000
Legacy Lab	150.000	150.000	150.000

Strategisk udvikling af turismen på Frederiksberg og samarbejder om nye lokale oplevelser	200.000	150.000	100.000
Styrket international markedsføring af Frederiksbergs oplevelser	300.000	300.000	300.000
I alt	850.000	800.000	750.000

Kort om projekterne:

Kongrespuljen: En forstærket indsats siden 2017 for at vinde flere kongresser på baggrund af faldende resultater. Udviklingen er nu vendt, og puljen har medvirket til tiltrækning af knap 75.000 delegerede og 469.000 overnatninger i 2017-18 til hovedstaden. Frederiksberg Kommune har støttet puljen med 200.000 kr. om året i 2018 og 2019 bl.a. med afsæt i, at Frederiksberg med genåbningen af Scandic Falkoner Hotel igen har et topmoderniseret kongrescenter. (Københavns Kommune har støttet puljen med 1 mio. kr. og Region Hovedstaden med 800.000 kr. om året).

Legacy Lab: Projektet handler om at få et større udbytte af kongresserne hos flere aktører. Formålet er at skabe større interaktion mellem lokale virksomheder, vidensinstitutioner, kongresdeltagende forskere, specialister og beslutningstagere før, under og efter kongresserne. WoCo vil etablere en ny funktion og søger i alt 6 mio. kr. til initiativet, der også skal tjene som værktøjskasse, best practice katalog og kommunikationsplatform.

Strategisk udvikling af turismen på Frederiksberg og samarbejder om nye lokale oplevelser: WoCo markedsfører og udvikler allerede Frederiksbergs turisme, som en del af den samlede promovning af hovedstaden, og det fortsætter. Oveni foreslår WoCo at de sammen med Frederiksberg Kommune investerer i et nyt samlet løft af turismefremme over en tre-årig periode (2020-22). Initiativet er tænkt som et udviklingsforløb, der inddrager borgere, erhvervsliv, gæster, universiteter og andre relevante aktører. Der vil være særligt fokus på at udvikle en ny samskabende model og værktøjer for grøn og bæredygtig turisme og branding heraf. Målet er at udvikle en handlingsplan for turismens vækstpotentialer på Frederiksberg.

Styrket international markedsføring af Frederiksbergs oplevelser: Et strategisk samarbejde, der skal øge eksponeringen af de lokale, unikke oplevelser på Frederiksberg. Hensigten er at identificere de unikke oplevelser i samarbejde med relevante lokale aktører og udvikle kampagneoplæg, der kan eksekveres i 2020-21. Fx gennem ruteudviklingsprogrammet Greater Copenhagen Connected, der markedsfører hovedstaden på flytilgængelige markeder. Arbejdet vil også indebære definition af den ønskede målgruppe af turister.

Forvaltningens vurdering af de enkelte projekter:

Generelt har branding af Frederiksberg været begrænset i WoCo, fordi fokus er på "Copenhagen", og det giver derfor ikke mening isoleret at markedsføre Frederiksberg internationalt. Dog markedsføres Frederiksberg som en del af Copenhagen, når turisterne først er i byen. WoCo's nye strategi med at sprede turisterne mere ud i hovedstaden for at fremme bæredygtig turisme ved at undgå trængsel i centrum og modstand hos de lokale borgere, er en mulighed for Frederiksberg i forhold til at tiltrække flere besøgende til byen, hvilket især detailhandel, restauranter og museerne har behov for. Forvaltningen vurderer, at strategisk markedsføring på turismeområdet er en højt specialiseret opgave, som mest effektivt løses på regionalt og nationalt plan, f.eks. i regi af WoCo.

Kongrespuljen: Konkurrencen blandt Europas storbyer om kongresser er generelt høj, og det kræver en aktiv og vedvarende indsats at tiltrække dem, da forberedelserne til en kongres ofte er årelange hos arrangørerne. De hidtil bevilgede midler fra Frederiksberg har gavnet hele hovedstaden. Med det nyåbnede Scandic Falkonerhotel vil det også få lokal afsmitning at støtte det professionelle arbejde med at tiltrække kongresser, da denne type erhvervsturister bruger flere penge pr. døgn end fritidsturister. Flere kongresgæster på Frederiksberg betyder højere omsætning til byen. En fortsat opbakning til kongrespuljen fra Frederiksberg vil formentlig skabe en omsætning i byen, som langt overstiger værdien af tilskuddet.

Legacy Lab: Her er tale om en satsning, der på længere sigt skal sikre et endnu større udbytte af den enkelte kongres til flere aktører. WoCo's opgave er at tiltrække kongresserne, når det er sket, mangler der en indsats, der kan aktivere de lokale interesser, som kunne få udbytte af kongressen videnskabeligt og økonomisk i form af nye samarbejder, spin-off events m.v. Lokalt er CBS den mest oplagte aktør i denne type samarbejder. En indsats her bør derfor involvere dem - måske i regi af Frederiksberg Science City. Det vurderes, at der er tale om et langsigtet udviklingsprojekt, som kunne gavne erhvervslivet på Frederiksberg. Indsatsen forudsætter ressourcer fra forvaltningen, men dette vil kunne prioriteres indenfor de nuværende rammer.

Strategisk udvikling af turismen på Frederiksberg og samarbejde om nye lokale oplevelser: En udviklingsidé, der understøtter ønsket om et tættere samspil mellem kultur og erhverv. Det vil også være en professionel styrkelse af det allerede etablerede turismenetværk, og en god måde at sikre en bred funderet opbakning til en eventuel turismestrategi. Omvendt er det erfaringen, at effekten af sådanne strategiudviklingsprojekter på turismeområdet er begrænset, og det er svært at dokumentere et direkte udbytte af indsatsen. Indsatsen vil kræve ressourcer fra forvaltningen, men dette vil kunne prioriteres indenfor de nuværende rammer.

Styrket international markedsføring af Frederiksbergs oplevelser: En decideret markedsføring af Frederiksbergs attraktioner og oplevelser vurderes på kort sigt at skabe synlighed og økonomisk resultat for byen. Udover et strategisk samarbejde med de relevante aktører på Frederiksberg om markedsføring, vil det for at sikre en bred forankring være en god idé at kombinere markedsføring med en generel strategisk udvikling af turismen på Frederiksberg. Indsatsen vil kræve ressourcer fra forvaltningen, men dette vil kunne prioriteres indenfor de nuværende rammer.

Økonomi

Der er ikke afsat midler til de foreslåede projekter. Merudgiften vil i givet fald udgøre 850.000 i 2020, 800.000 kr. i 2021 og 750.000 kr. i 2022, hvis samtlige initiativer støttes. Det vil også være en mulighed at støtte enkelte af initiativerne. De administrative merudgifter vil kunne prioriteres inden for de eksisterende rammer.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten.

Bilag

Bilag 1 Frederiksberg WOCO

Punkt 344: Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet

00.22.00-P35-117-19

Resume

Ankestyrelsen har i en praksisundersøgelse undersøgt, om kommunernes arbejde med at afgøre sager om førtidspension uden at forelægge dem for rehabiliteringsteamet er korrekt. De kommuner, der deltager i en praksisundersøgelse, er forpligtede til at behandle undersøgelsens resultater politisk, og dermed forholde sig til, hvordan de kan forbedre deres praksis. Da Frederiksberg Kommune har været en af kommunerne omfattet af praksisundersøgelsen, forelægges undersøgelsens resultater til orientering.

Beslutning

Magistraten og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget indstiller, at ”Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet” tages til efterretning.

Magistraten bad forvaltningen om at sikre, at der er tilstrækkelig opmærksomhed på de oplagte tilkendessager.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget indstiller, at ”Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet” tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Praksisundersøgelsen viser for Frederiksberg Kommunes vedkommende, at kommunen har truffet korrekte afgørelser i alle de gennemgåede sager om førtidspension uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet.

Generelt for Ankestyrelsens praksisundersøgelser

Ankestyrelsens praksisundersøgelser er stikprøveundersøgelser af kommunale afgørelser og konkret sagsbehandling inden for et bestemt emne og lovgrundlag på det sociale og beskæftigelsesmæssige område. Kommunerne udvælges på baggrund af kriterier som bl.a. geografisk placering og størrelse for at give et bredt og repræsentativt udsnit.

Praksisundersøgelserne belyser den konkrete praksis i landets kommuner med det formål at afdække eventuelle fejl og mangler i sagsbehandlingen i forhold til lovgivningen. På den baggrund giver Ankestyrelsen både de kommuner, der har været omfattet af undersøgelsen og kommunerne generelt, anbefalinger på et dokumenteret grundlag for at udvikle og forbedre kvaliteten af deres fremtidige sagsbehandling og afgørelser samt sikre ensartethed i behandlingen af borgerne. Praksisundersøgelserne udgør dermed – sammen med Ankestyrelsens principafgørelser – vigtige elementer i Ankestyrelsens praksiskoordinerende virksomhed, som skal bidrage til at mindske variationen i afgørelser mellem kommunerne. De deltagende kommuner er forpligtede til at behandle undersøgelsens resultater politisk og dermed forholde sig til, hvordan de eventuelt kan forbedre deres praksis.

Om Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet

Praksisundersøgelsen omhandler tre typer af sager om førtidspension, hvor lovgivningen undtagelsesvis giver kommunerne mulighed for at træffe afgørelse uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Det drejer sig om følgende typer af sager:

1. **Oplagt afslagssag:** Afslag i sager, hvor borgeren har søgt om førtidspension, og kommunen vurderer på det foreliggende oplysningsgrundlag, at det er utvivlsomt, at personen ikke opfylder betingelserne for tilkendelse af førtidspension.
2. **Oplagt tilkendessag:** Tilkendelse når kommunen vurderer, at det er helt åbenbart, at personens arbejdsevne ikke kan forbedres, og sundhedskoordinatoren har udtalt sig.
3. **Terminal sag:** Tilkendelse når kommunen vurderer, at det er helt åbenbart, at personens arbejdsevne ikke kan forbedres, og personen er terminalt syg.

Der er tale om en såkaldt ”kan bestemmelse”, hvor det er op til kommunerne selv at afgøre, om de vil bruge bestemmelserne eller forelægge alle sager for rehabiliteringsteamet.

Formålet med praksisundersøgelsen er at få viden om, hvorvidt og givet fald hvordan kommunerne bruger muligheden for at afgøre sager om førtidspension uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet, herunder at sætte fokus på udfordringer og

styrker i de udvalgte kommuners sagsbehandling, som kommuner i undersøgelsen samt kommunerne generelt kan bruge i læringsøjemed.

Muligheden for at træffe afgørelse i disse typer af sager blev indført med en lovændring, der trådte i kraft 1. juni 2016. Formålet med den nye lovgivning var at forenkle sagsbehandlingsprocessen i de sager, hvor kommunen vurderer, at udfaldet af sagen på forhånd er klart. Ved at give kommunerne mulighed for at undlade at forelægge disse sager for rehabiliteringsteamet ville man fjerne unødige sagsgange og forkorte sagsbehandlingstiden, for at borgerne skal få en hurtigere en afgørelse. Praksisundersøgelsen indgår også som en del af Beskæftigelsesministeriets evaluering af de nye regler.

Praksisundersøgelsens metode og resultater

Praksisundersøgelsen består af en gennemgang af 100 udvalgte sager, som skal belyse, om brugen af lovgivningen er korrekt. Endvidere har landets kommuner besvaret et spørgeskema, som i praksisundersøgelsen bruges til at belyse, om kommunerne har truffet en overordnet beslutning om brugen af muligheden for at behandle sager uden om rehabiliteringsteamet. Analysen af besvarelserne i spørgeskemaet belyser også, på hvilket niveau kompetencen til at afgøre sagen ligger, når en sag skal behandles uden om rehabiliteringsteamet, og om der er forskel alt efter, hvilken type sag det drejer sig om (om det er en oplagt afslagssag, oplagt tilkendessag, en terminal sag eller ikke terminal sag).

Gennemgang af sager

Ankestyrelsen har foretaget en juridisk gennemgang af 100 sager fra 10 kommuner, om førtidspension, som er afgjort uden at være forelagt for rehabiliteringsteamet. Fra Frederiksberg Kommune er der gennemgået 8 sager. Der er foretaget en analyse af, om sagerne er behandlet korrekt.

Fordelingen af de 8 sager fra Frederiksberg Kommune på de tre sagstyper fremgår af tabel 1. Der har således været 2 oplagte afslagssager, 4 oplagte tilkendessager og 2 terminale sager.

Ankestyrelsen har vurderet, at alle de gennemgåede sager fra Frederiksberg Kommune har været behandlet korrekt.

Dette dækker for det første over, at Frederiksberg Kommune bruger bestemmelserne om at undlade at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i overensstemmelse med lovgivningen. Dette fremgår også af tabel 1, hvor det ses, at ingen af sagerne fra Frederiksberg Kommune ville have været hjemvist eller skulle have blevet behandlet under en anden bestemmelse, hvis det havde været en klagesag.

For det andet dækker det over, at Ankestyrelsen heller ikke havde øvrige bemærkninger til de gennemgåede sager, dvs. bemærkninger vedrørende andre dele af lovgivningen, end de konkrete bestemmelser om at undlade at forelægge en sag for rehabiliteringsteamet.

Tabel 1: Resultat af gennemgang af sager for Frederiksberg og øvrige kommuner

Typer af sager	Frederiksberg	Hjemviste	Sager, som burde være behandlet efter en anden bestemmelse	De resterende kommuner i undersøgelsen	Hjemviste	Sager, som burde være behandlet efter en anden bestemmelse
Oplagte afslagssager	2	0	0	34	2	0
Oplagte tilkendessager	4	0	0	40	0	2
Terminale sager	2	0	0	18	0	0
Total	8	0	0	92	2	2

Anm.: Det bemærkes, at Ankestyrelsen også har vurderet, om Ankestyrelsen ville have ændret afgørelserne, hvis det havde været klagesager, men at der i de gennemgåede sager ikke har været grundlag herfor .

Spørgeskemaundersøgelsen

Udover gennemgangen af de konkrete sager er undersøgelsen baseret på besvarelse af et spørgeskema, som Ankestyrelsen har sendt til alle landets kommuner. Spørgeskemaet handler om kommunernes overordnede beslutninger om, hvorvidt de vil bruge bestemmelserne, og hvem der i de enkelte sager har kompetence til at afgøre, om sagen skal for rehabiliteringsteamet eller ej.

Langt de fleste af landets kommuner har truffet en beslutning om at de vil bruge muligheden for afgøre sager om førtidspension uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Af de 97 kommuner, der har besvaret spørgeskemaet, har 82 kommuner svaret, at de har truffet en overordnet beslutning om at bruge bestemmelserne, 14 har svaret, at de ikke har truffet en beslutning og 1 kommune har svaret ved ikke.

Det, at en kommune ikke har truffet en overordnet beslutning, er dog ikke ensbetydende med, at de ikke i praksis har brugt muligheden for at undtage de pågældende typer af sager fra at blive forelagt rehabiliteringsteamet. Stort set alle kommunerne har således brugt bestemmelserne i praksis. Det er især terminalsager, som kommunerne vælger at undlade at forelægge for rehabiliteringsteamet. Kommunerne er mindst tilbøjelige til at undtage de oplagte afslagssager.

Som det fremgår ovenfor, benytter Frederiksberg Kommune i alle tre typer af sager muligheden for ikke forelægge sagen for rehabiliteringsteamet. Det således almindelig praksis i Frederiksberg Kommune at implementere lovændringer fortløbende.

Spørgeskemaundersøgelsen viser en stor variation i, hvem der i den enkelte kommune har kompetence til at afgøre, om en sag om førtidspension skal forelægges rehabiliteringsteamet eller ej. Ofte er kompetencen delt på flere personer, og i mange tilfælde bliver beslutningen truffet i fællesskab. Især faglig koordinator, teamleder og sagsbehandler bliver angivet, som den eller de personer, der har kompetence til at afgøre, om den enkelte sag skal for rehabiliteringsteamet.

I Frederiksberg Kommune er det de to førtidspensionskonsulenter, der vurderer, om muligheden for at træffe afgørelse uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet foreligger. Hvis udfaldet kan diskuteres, vil sagen blive forelagt rehabiliteringsteamet til en tværfaglig behandling samt efterfølgende udarbejdelse af indstilling, og først herefter til afgørelse i Førtidspensionsteamet. Hvis førtidspensionskonsulenterne vurderer, at en tværfaglig vurdering kunne fremme et beslutningsgrundlag, sendes sagen til rehabiliteringsteamet inden afgørelse.

Ankestyrelsens anbefalinger til kommunerne på baggrund af praksisundersøgelsen

Ankestyrelsens praksisundersøgelse viser, at sager uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet overordnet bliver korrekt behandlet i de undersøgte kommuner, samt at Frederiksberg Kommune træffer korrekte afgørelser i denne typer sager. Ankestyrelsen har på baggrund af undersøgelsen gjort sig nogle observationer, som kommunerne, skal være opmærksomme på. Ankestyrelsen har i forlængelse heraf udarbejdet en række anbefalinger til kommunerne, (jf. Bilag 2 side 19, 28 og 38.) Der vurderes at være tale om relevante anbefalinger, hvilket også er baggrunden for, at Frederiksberg Kommune allerede har en sagsbehandling, der er i tråd med disse.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 19. august, Magistraten den 16. september og Kommunalbestyrelsen den 30. september 2019.

Historik

Indstilling 19. august 2019, pkt. 51:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at ”Ankestyrelsens praksisundersøgelse af sager om førtidspension afgjort uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet” tages til efterretning.

Bilag

Bilag 1- Resume af praksisundersøgelse

Bilag 2- Praksisundersøgelsen med bilag

Punkt 345: Bryghuset - ny liggehal og skur

28.00.00-G01-65-19

Resume

Den integrerede daginstitution Bryghuset har to eksisterende liggehaller i dårlig stand. Denne sag redegør for muligheden for og økonomien forbundet med at bygge en ny liggehal.

Beslutning

Magistraten sendte sagen tilbage til Børneudvalget.

Indstilling

Børneudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2020-2023 og at sagen suppleres med oplysninger om hvilke institutioner, der har liggehal.

Sagsfremstilling

Børneudvalget behandlede den 12. august forslag om anlæg af en ny liggehal ved daginstitutionen Bryghuset. Børneudvalget besluttede at indstille til Magistraten, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne. Udvalget anmodede samtidig om at sagen suppleres med oplysninger om, hvilke institutioner, der har liggehal. Forvaltningen har på baggrund heraf kortlagt, hvordan børnene i kommunens 43 dagtilbud med vuggestuebørn, inklusiv dagplejen, sover (Bilag 1). Indtil børnene er ca. to år gamle, sover børnene i hovedsagen udendørs men afskærmet fra vejrliget i såkaldte liggehaller, under halvtag eller med anden overdækning. Der er udendørs sovefaciliteter i 38 ud af 43 dagtilbud. I 5 dagtilbud sover børn under to år indenfor. I en af disse sover børnene dog udenfor i krybber og barnevogne op ad muren under ejendommens vindfang, når der ikke er plads indenfor. Når børnene er over 2 år gamle, sover de primært indenfor på madrasser. Se vedlagte bilag.

Sagsfremstilling fra Børneudvalgets møde den 12. august 2019 punkt 98:

Den integrerede daginstitution Bryghuset har to liggehaller tilknyttet deres vuggestueafdeling på Niels Ebbesensvej 21 med plads til i alt 12 børn. De to liggehaller er i dårlig stand og står at skulle udskiftes grundet råd og ælde. Desuden gør liggehallerne placering, at de skygger for vinduerne ind til vuggestuens stuer, som dermed ikke har optimalt dagslys og udluftningsmuligheder.

Vuggestueafdelingen er normeret til 24 børn, og der er således også behov for at få flere liggepladser ved etablering af en ny liggehal. Samtidig er der behov for et større skur til legepladsens redskaber, cykler og barnevogne, da det eksisterende skur ikke dækker kapaciteten.

I "Anlægsskema - Bryghuset - ny liggehal og skur" (Bilag 2) ses det konkrete forslag til løsning af institutionens udfordringer, der vil betyde, at der bygges en ny liggehal med kapacitet til 16 børn, som placeres langs med vuggestueafdelingens gavl, og bygges sammen med et nyt skur. Sammen med nedlæggelsen af de eksisterende liggehaller udskiftes vinduerne ind til vuggestuens stuer med oplukkelige vindere, således at indeklimaet på stuerne forbedres.

Økonomi

Frederiksberg Kommunes By, Byggeri og Ejendomme har beregnet de forventede udgifter til projektet med ny liggehal og skur til daginstitutionen Bryghuset til 1,16 mio.kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget. Magistraten.

Historik

Børneudvalget 12-08-2019 pkt. 98:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at forslag til ny liggehal og skur til den integrerede daginstitution Bryghuset drøftes.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over udendørs sovefaciliteter

Bilag 2 Anlægsskema - Bryghuset - ny liggehal og skur

Punkt 346: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om afskaffelse af nationale test

17.05.08-P21-1-19

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har fremsat beslutningsforslag om afskaffelse af de nationale test i folkeskolen. Der redegøres for beslutningsforslaget og for den kontekst, som de nationale test indgår i. Herunder at en afskaffelse af de nationale test for folkeskolerne på Frederiksberg vil kræve en dispensation fra Undervisningsministeren, og at der allerede på nationalt niveau er igangsat evaluering af de nationale test.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Nikolaj Bøgh, Jan E. Jørgensen og Laura Lindahl) og et flertal i Undervisningsudvalget (Alexandra Dessoy, Fasael Rehman, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen og Laura Lindahl) indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget ikke tiltrædes, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes.

Et mindretal i Magistraten (Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et mindretal i Undervisningsudvalget (Balder Mørk Andersen, Daniel Panduro og David Munis Zepernick) stemte for at forslaget tiltrædes.

Et mindretal i Magistraten (Michael Vindfeldt) og et mindretal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt) undlod at stemme, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes samt en eventuel afskaffelse af test i de små klasser.

Indstilling

Et flertal i Undervisningsudvalget (Alexandra Dessoy, Fasael Rehman, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen og Laura Lindahl) indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget ikke tiltrædes, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Balder Mørk Andersen, Daniel Panduro og David Munis Zepernick) stemte for at forslaget tiltrædes.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt) undlod at stemme, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes samt en eventuel afskaffelse af test i de små klasser.

Sagsfremstilling

På baggrund af Undervisningsudvalgets drøftelse den 12. august 2019 har forvaltningen kontaktet Undervisningsministeriet for at få en oversigt over, hvilke kommuner der har søgt dispensation for de nationale test. Helt eller delvist. Ministeriet har endnu ikke svaret herpå.

I forhold til udvalgets spørgsmål om testplan for skolevæsenet på Frederiksberg er i bilag vedlagt oversigt. Udover de obligatoriske nationale test er der med vedtagelsen af kommunens læse-, skrive- og sprogstrategi vedtaget en række test på disse områder.

Sagsfremstilling fra undervisningsudvalgets møde den 12. august 2019:

Rådmand Balder Mørk Andersen fremsatte den 13. maj 2019 nedenstående beslutningsforslag i Kommunalbestyrelse, som blev oversendt til Undervisningsudvalget:

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune søger Undervisningsministeriet om lov til at fritage folkeskolerne på Frederiksberg fra at udføre de nationale test

Begrundelse:

Børn skal ikke stresses gennem deres skoletid. Det opleves desværre i øjeblikket. Unødvendigt pres øger ikke lysten til at lære. Det gør derimod engagerede lærere med tid til forberedelse af god undervisning. Det er vigtigt at vi viser tillid til lærernes evne til at bedømme elevernes faglige niveau, og der gøres allerede nu brug af flere forskellige lokale redskaber til at bedømme dette.

Når det kommer til de nationale test har flere forskere sat spørgsmålstejn ved den faglige validitet og reliabilitet ved de nationale test og deres værdi som pædagogisk værktøj". Derudover kan man spørge sig selv, om det er det rette at benytte test designet til at alle skal fejle i den danske folkeskole. 'Learning by failure' er et redskab man skal være særdeles varsom med konsekvent at udsætte børn for. Hvornår har man sidst erfaret, at børn med knækket selvtillid har fået mere lyst til at gå i skole?

Der er brug for et opgør med kontrol- og præstationskulturen, og det vil have en stor indflydelse på Folketingets fremtidige beslutninger, hvis en kommune som Frederiksberg tilslutter sig ønsket om at afskaffe de nationale test."

De nationale test er fastlagt i folkeskoleloven §13 stk. 3, hvoraf det fremgår, at de nationale test indgår i den løbende evaluering af elevernes udvikling, og at denne løbende evaluering skal anvendes som grundlag for vejledning af den

enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen, samt som grundlag for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen. Af lovteksten fremgår det, at det er undervisningsministeren der fastlægger i hvilke fag og på hvilke klassetrin, der skal gennemføres test. Dette er konkret fastlagt i bekendtgørelsen om obligatoriske test i folkeskolen, nr. 742 af 14. juni 2017 (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191997>) En dispensation for gennemførelse af de nationale test vil derfor kræve, at ministeren dispenserer fra bekendtgørelsen eller helt trækker denne tilbage og erstatter med en ny bekendtgørelse. Der er ikke i bekendtgørelsen eller i lovteksten anført mulighed for dispensation.

I den politiske forståelse der danner grundlag for den nye regering fremgår det, at regeringen "ønsker blandt andet at afskaffe de nationale test i de mindste klasser og generelt nytænke anvendelsen af test...". Det vil derfor være hensigtsmæssigt at afvente regeringens udspil herom.

Det bemærkes, at de nationale test udgør et væsentligt element i de nationale opfølgninger på skolernes og kommunernes indsats på skoleområdet, og at de aktuelt er den eneste benchmark-indikator for elevernes faglige udvikling indtil 8. klasse (hvor der gives karakterer) på såvel kommuneniveau som nationalt niveau. Konkret anvendes testene bl.a. til at opgøre, om skolerne lever op til de nationale progressionsmål:

- Mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år
- Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.

Resultaterne af de nationale test indgår derfor også som et centralt element i kvalitetsrapporterne for folkeskolen, som udarbejdes hvert andet år i alle kommuner.

Undervisningsministeriet har igangsat en samlet evaluering af de nationale test, og denne forventes at vise om og i givet fald hvordan de nationale test skal justeres. Ministeriet har endvidere som følge af den rejste kritik af de nationale test udarbejdet et særligt notat herom. Dette er vedlagt som bilag.

Et flertal i Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune har den 9. maj 2019 besluttet at søge Undervisningsministeriet om, at de københavnske skoler fritages for de nationale test, indtil der er gennemført en grundig landsdækkende test: <https://www.kk.dk/indhold/borgerrepraesentationens-modemateriale/09052019/edoc-agenda/1c5b41ce-e262-4153-b1a6-01840fd26e5b/28d4c8cb-9395-466f-9d52-ea64edf4351a> Status for dette er ukendt.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Undervisningsudvalget 2018-21, 12. august 2019, pkt. 130:

Børne-og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget forkastes, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes.

Udsat efter drøftelse. Udvalget ønskede supplerende oplysninger til sagen.

Undervisningsudvalget 2018-21, 19. august 2019, pkt. 145:

Børne-og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget ikke tiltrædes, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes

Et flertal i Undervisningsudvalget (Alexandra Dessoy, Fasael Rehman, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen og Laura Lindahl) indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget ikke tiltrædes, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes. Et mindretal i Undervisningsudvalget (Balder Mørk Andersen, Daniel Panduro og David Munis Zepernick) stemte for at forslaget tiltrædes.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt) undlod at stemme, idet den nationale evaluering af de nationale test afventes samt en eventuel afskaffelse af test i de små klasser.

Bilag

Testplan for skolevæsenet på Frederiksberg

Punkt 347: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om udvidelse af ordningen med fritidspas

18.10.06-G01-1-19

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe har stillet beslutningsforslag om udvidelse af ordningen med fritidspas. I sagen følger forvaltningens vurdering og svar.

Beslutning

Magistraten tiltrådte, at beslutningsforslaget oversendes til budgetdrøftelserne, idet Balder Mørk Andersen bemærkede, at han finder, at der fortsat bør være midler til cyklistkurser til flygtninge.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller, at sagen oversendes til behandling i Magistraten, idet det undersøges, om uforbrugte midler til cyklistkurser under Børneudvalget kan bruges til finansiering af udvidelsen af ordningen med fritidspas, alternativt at forslaget oversendes til budgetdrøftelserne.

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget bad på mødet den 3. juni 2019 om, at det undersøges, om uforbrugte midler til cyklistkurser under Børneudvalget kan bruges til finansiering af udvidelsen af ordningen med fritidspas.

Eventuel finansiering via uforbrugte midler fra cyklistkurser til flygtninge:

Et flertal i Kommunalbestyrelsen besluttede den 6. november 2017 at tilbyde cyklistkursus til flygtninge, der bor i Frederiksberg Kommune, og er født i 2005 eller tidligere. Evalueringen af cyklistkurset til flygtninge blev forelagt for Børneudvalget den 14. januar 2019 med henblik på vurdering af, om kurset skulle fortsætte i 2019. Udvalget besluttede på mødet, at de ikke ønskede at fortsætte cyklistkurset, men at forvaltningen skulle undersøge alternative anvendelsesmuligheder til flygtninge, herunder fritidspas. Den 11. marts 2019 blev Børneudvalget forelagt forvaltningens vurdering af behov for yderligere midler til fritidspas til flygtninge. Vurderingen på det tidspunkt var, at der ikke var behov for yderligere midler til fritidspas til flygtninge i indeværende år. Der resterer således 66.350 kr. i 2019 af de afsatte midler til cyklistkurser for flygtninge, som pt. ikke er disponeret. Midlerne kunne overvejes at overføres til 2020 som delvis finansiering af en udvidelse af fritidspasordningen, alternativt overføres til 2020 til finansiering af den fortsatte drift af den nuværende ordning.

Tidligere sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen oversendte den 18. marts 2019 følgende forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om udvidelse af ordningen med fritidspas:

"Kommunalbestyrelsen beslutter, at den gældende ordning med fritidspas til udsatte børn og flygtninge udvides i forbindelse med "Bevæg dig for livet" til også at gælde for udsatte unge og voksne over 18 år.

Begrundelse:

Motion og fysisk aktivitet kan forebygge udviklingen af en række livsstilssygdomme, bidrage til styrket selvtillid og livsglæde samt bedre mental trivsel. Sport- og fritidsaktiviteter understøtter fællesskabet og har en positiv betydning for både børn og voksnes sociale liv. Kort og godt: Motion og fritidsaktiviteter er godt fysisk og psykisk for både børn og voksne.

Frederiksberg har siden 2017 været en del af "Bevæg dig for livet". En ambitiøs satsning med et mål om at få 9.500 flere idrætsaktive Frederiksbergborgere og 5.000 flere medlemmer i nuværende og kommende idrætsforeninger. "Bevæg dig for livet" på Frederiksberg har allerede fire store indsatsområder herunder 1) foreningsidræt og træningsfaciliteter, 2) unge, 3) småbørnsfamilier og 4) seniorer. Derudover er det sociale område indtænkt i alle fire indsatser, da udsatte børn og voksne er underrepræsenteret i foreningslivet. Frederiksberg har allerede fritidspas til udsatte børn og flygtninge, som betyder, at de kan gå gratis til sport- og fritidsaktiviteter. Men der findes ikke fritidspas til udsatte unge og voksne over 18 år. Et fritidspas målrettet disse borgere vil være med til at understøtte den sociale indsats ifm. "Bevæg dig for livet" og forhåbentlig medføre, at endnu flere bliver en del af sports- og fritidsklubbernes gode fællesskaber. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at den gældende ordning med fritidspas til udsatte børn og flygtninge udvides i forbindelse med "Bevæg dig for livet" til også at gælde for udsatte unge og voksne over 18 år."

Forvaltningens bemærkninger til forslaget:

Det er forvaltningens vurdering, at en udvidelse af fritidspas-ordningen til udsatte unge og voksne vil kunne medvirke til, at flere borgere på Frederiksberg får mulighed for at deltage i Frederiksbergs forenings- og idrætsliv, jf. målene i Bevæg Dig For Livet.

Kort om de nuværende ordninger:

I den nuværende ordning udgør et fritids-/flygtningepas max 2.000 kr. i kontingentstøtte pr. borger svarende til ca. 1 års medlemskab, som kan anvendes til kontingent til godkendte foreninger og aftenskoler. Den nuværende ordning giver således ikke mulighed for at finansiere kontingent til fx kommercielle aktører som fitnesscentre mv., da sigtet med fritidspasset har været at give adgang til foreningslivet og introduktion til det folkeoplysende.

Ud over kontingentfritagelsen i form af fritids/flygtningepasset er en anden vigtig funktion i ordningerne de fritids- og flygtningeguidekoordinatører (2 studentermedhjælpere), der administrerer fritidspassene og vejleder borgerne i forhold til foreningernes tilbud. Disse guidekoordinatører fungerer som bindeled mellem modtager-foreningerne, borgerne og deres evt. sagsbehandlere samt de frivillige, der ofte følger borgerne ud i foreningerne de første gange. De nuværende ordninger fungerer således som brobygning mellem det socialfaglige felt og kultur- og fritidsområdet/foreningslivet og er helt afhængige af et godt tværorganisatorisk netværk og gode samarbejdsrelationer mellem de nævnte parter. Ordningerne er meget håndholdte, idet de fleste medlemmer på fritids- og/eller flygtningepas kræver individuel vejledning og hjælp fra guidekoordinatørerne, ligesom der for hver borger i varierende grad er en tæt kontakt mellem sagsbehandler og guidekoordinator.

Erfaringerne på voksenområdet:

Erfaringer viser, at manglende økonomi er medvirkende til, at bl.a. udsatte borgere på fx overførselsindkomster ikke har mulighed for at deltage på lige fod med øvrige borgere i byens foreningsliv. I en brugerundersøgelse fra marts i år udført af Sundhedscentret har borgere desuden givet indtryk af stor interesse for at deltage i et motionstilbud, men også at de oplever det som svært at opsøge en forening alene, og at det er for dyrt i forhold til deres økonomiske situation. Erfaringerne fra de nuværende ordninger er væsentlige at indtænke i en eventuel udvidelse af ordningen, hvor især erfaringerne fra ordningen målrettet voksne flygtninge er relevante, da der er forskel på at støtte udsatte børn under 18 år i forhold til udsatte unge og voksne. I forhold til erfaringerne med voksne flygtninge er der i dag et godt samarbejde mellem flygtningeguidekoordinatøren og Sundhedscentret, hvor udsatte borgere med flygtningebaggrund efter henvisning fra Sundhedscentret har fået mulighed for at få foreningsvejledning af guidekoordinatøren og dermed en indgang til fælleskab og motion i foreningslivet. Erfaringen fra Sundhedscentret er, at vejlednings- og følgefunktionen i ordningen er helt afgørende for, at borgerne kommer afsted, da Sundhedscentrets ansatte ikke selv har mulighed for at følge dem afsted.

Lignende erfaringer findes fra kulturområdet. Kulturstilladset er en indsats på Frederiksberg, der har til formål at formidle kulturtilbud til byens udsatte borgere via målgruppekendere, fordi det har vist sig, at tilbud om gratis billetter alene, ikke gør, at målgruppen kommer af sted. Der kræves en mere håndholdt indsats med inddragelse af såkaldte målgruppekendere, der kan hjælpe de udsatte borgere med at komme afsted ved at nedbringe barrierer som billetbestilling mv. Tilsvarende vurderes det, at et tilbud om fritidspas alene ikke vil få væsentligt flere udsatte borgere ind i foreningslivet. For at udsatte borgere kan benytte sig af et fritidspas, vil det kræve, at der er faglig vejledning at få i forhold til hvilke muligheder for fritidstilbud der er, hjælp at få til den første kontakt til foreningen, hjælp til det praktiske med indmelding, evt. følgeskab de første træningsgange mv. Erfaringen er, at der er andre barrierer udover de rent økonomiske, der skal nedbrydes, for at udsatte borgere kan overskue at deltage.

En væsentlig pointe fra såvel Kulturstilladset som de nuværende fritidspasordninger er, at netværk og samarbejdsrelationer skal afspejle målgruppen med relevante målgruppekendere. De etablerede netværk og samarbejdsrelationer omkring udsatte børn samt nytilkomne flygtninge, som de to guidekoordinatører trækker på i dag, kan således ikke umiddelbart også rumme udsatte unge og voksne. Der skal i givet fald etableres nye tilsvarende netværk som en ny guidekoordinator kan trække på, hvor relevante samarbejdsparter vil være Sundhedscentret, Socialafdelingen, Ungecenteret, Jobcentret, boligsociale medarbejdere m.fl.

Omfang af en eventuelt ny ordning:

Det vurderes, at op til 100 udsatte unge og voksne vil benytte sig af muligheden for fritidspas. Erfaringerne fra de to eksisterende ordninger har dog vist, at det tager tid at udbrede kendskabet til tilbuddet og nå ud til målgruppen. På forsøgsbasis kunne det derfor overvejes at afsætte midler til 75 fritidspas det første år og 100 fritidspas det efterfølgende år, hvorefter ordningen evalueres mhp. tilpasning. Det er vurderingen, at der i stil med de nuværende ordninger, vil være behov for at ansætte en koordinator, der kan formidle og administrere passene, vejlede og hjælpe borgerne samt koordinere i forhold til foreningerne.

Hver af de to nuværende ordninger med studentermedhjælpere på hhv. 12 og 15 timer ugentligt hjælper ca. 70 borgere ud i fritidslivet hvert år. Det vurderes således, at der i de nuværende ordninger ikke er tid og ressourcer til at udvide målgruppen.

Erfaringerne fra de nuværende ordninger viser, at mange medlemmer med fritidspas frafalder, når fritidspasset er opbrugt og familien selv skal betale kontingentet. Denne erfaring vurderes også at gælde for udsatte unge og voksne. Udmøntningen af forslaget bør således tage højde for målgruppens økonomiske forhold, herunder at det ikke kan forventes, at udsatte unge og voksne har/får mulighed for selv at afholde udgifter til foreningskontingenter efter det første fritidspas.

Økonomi

Med Budget 2019 blev afsat 300.000 pr. år i tre år til de nuværende ordninger med fritids- og flygtningepas for udsatte børn op til 18 år og nyttilkomne flygtninge i alle aldre. Midlerne dækker dels aflønning af 2 guidekoordinatorer (studentermedhjælpere) på hhv. 12 og 15 timer om ugen (230.000 kr./år), dels delvis udgifter til fritids- og flygtningepas.

Udgifterne til fritids- og flygtningepas udgør typisk 145.000 kr. om året og er hidtil også blevet finansieret via midler overført fra tidligere års bevillinger. Disse midler forventes imidlertid at blive brugt op i løbet af 2020 med de nuværende ordninger. Nærmere redegørelse herfor følger i en statussag til Kultur- og Fritidsudvalget efter sommerferien.

En udvidelse af ordningen til også at gælde udsatte unge og voksne, kan således ikke ske inden for de afsatte midler fra budget 2019 og de resterende midler, idet en udvidelse vil forudsætte ekstra økonomi til dels personaleressourcer, dels udgifter til fritidspassene.

Baseret på erfaringerne fra de nuværende ordninger vurderes det, at udgifter til administration af udvidelsen kan estimeres til 125.000 kr. svarende til lønudgiften for en guidekoordinator (studentermedhjælper) på 15 timer/ugen. Dertil udgiften til fritidspas som - baseret på erfaringerne fra de nuværende ordninger samt hensynet til at voksenkontingenter kan være højere - estimeres til 100.000 kr. det første år og 135.000 det andet år.

I alt estimeres, at en udvidelse af ordningen med fritidspas til udsatte unge og voksne inkl. lønmidler til en koordinator (15 timer/uge) vil udgøre en merudgift på 225.000 kr. det første år og 260.000 kr. det andet år.

Forvaltningen kan ikke pege på finansiering af en udvidelse af ordningen.

Til orientering er der fra integrationspuljen i 2019 bevilget 140.000 kr. til et "fritidspas nr. 2" til udsatte børn samt nyttilkomne flygtninge. Formålet med fritidspas nr. 2 er at få erfaringer med målgruppens fastholdelse i foreningslivet, hvis de kan få endnu et fritidspas á 2.000 kr. efter det første fritidspas. Med bevillingen fra integrationspuljen fulgte besked om, at finansieringen herefter forventes at overgå til driften og således ikke kan søges fra integrationspuljen. Dette forhold vil ligeledes medtages i førnævnte statussag efter sommerferien.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen
CJ

Historik

Indstilling 3. juni 2019, pkt. 89:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

hvorvidt det besluttes, at den gældende ordning med fritidspas til udsatte børn og flygtninge udvides i forbindelse med "Bevæg dig for livet" til også at gælde for udsatte unge og voksne over 18 år.

Indstilling 12. august 2019, pkt. 302:

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

at sagen oversendes til behandling i Magistraten, idet det undersøges, om uforbrugte midler til cyklistkurser under Børneudvalget kan bruges til finansiering af udvidelsen af ordningen med fritidspas, alternativt at forslaget oversendes til budgetdrøftelserne.

Magistraten udsatte sagen den 12. august 2019 efter drøftelse.

Punkt 348: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmændene Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram om CO2-neutralt byggeri

01.02.05-G01-22-19

Resume

2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmændene Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram har stillet forslag om, at Frederiksberg Kommune skal ansøge om som frikommune forsøg at stille krav om CO2-neutralt byggeri i lokalplaner. I denne sag redegør forvaltningen for mulighederne herfor.

Beslutning

Magistraten indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet Frederiksberg Kommune søger om frikommunestatus på forslaget om lokalplanskrav om CO2-neutralitet og bæredygtigheds certificering ved nybyggeri / ombyggeri, som er lokalplanpligtigt, idet forvaltningen bemyndiges til at udarbejde en endelig ansøgning med udgangspunkt i et udkast fra forvaltningen, jf. sag nr. 341. Den endelige ansøgning forelægges Kommunalbestyrelsen den 30. september.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at Frederiksberg skal ansøge om som frikommuneforsøg at få lov til at stille lokalplanskrav om CO2-neutralitet og DGNB-certificering ved ustøttet nybyggeri.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 25. februar 2019 følgende forslag fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmændene Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram om CO2-neutralt byggeri.

"Forslag om CO2-neutralt byggeri,

Kommunalbestyrelsen beslutter, at Frederiksberg skal ansøge om, som frikommuneforsøg, at få lov til at stille lokalplanskrav om CO2-neutralitet ved ustøttet nybyggeri.

Begrundelse:

Den grønne koalition ønsker, at Frederiksberg skal være et grønt fyrtårn for resten af Danmark. Som en af de rigeste kommuner i et af de rigeste lande bør vi vise, at fremtiden må være grøn. Et led i dette er i lokalplaner at kunne stille krav om, at nybyggeri kan opføres, så det ikke belaster vores klima. Derfor bør Frederiksberg søge om at blive frikommune på dette vigtige område".

Bemærkninger til forslaget

Med den gældende planlov er der ikke mulighed for at stille krav om fx CO2-neutralitet eller DGNB certificering i nybyggeri i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplaner. En ansøgning om frikommuneforsøg kunne indeholde en anmodning om at få stillet disse muligheder til rådighed.

Et CO2-neutralt byggeri er et byggeri, hvor det sikres, at der produceres den samme mængde energi, som der forbruges. Dertil kan man evt. lægge den mængde energi, det har kostet at producere bygningen, samt den energi det vil koste en dag af bortskaffe den. En CO2-neutralt bygning, vil i praksis blive opført med fokus på et meget lavt energiforbrug i driftsfasen i kombination med energiproduktion – f.eks. i form af solceller. Risikoen herved er dog, at der fokuseres for ensidigt på energiforbrug og dermed for lidt på andre vigtige aspekter af en bygnings bæredygtighed.

En DGNB-certificering har et bredere perspektiv, idet den forholder sig til både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed. Gennem DGNB-certificering sikres det, at energiforbruget i bygningsdrift holdes på et lavt niveau. Derudover sikres byggeriets bæredygtighed via krav til bl.a. indeklima, klimasikring og evt. brug af sundheds- og miljøskadelige stoffer. DGNB-certificering har således flere parametre at arbejde ud fra og dermed større fleksibilitet i den arkitektoniske bearbejdning, når et projekt skal bearbejdes i forhold til den eksisterende kontekst.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det kan være hensigtsmæssigt, hvis der gives hjemler til at stille krav om byggeriers bæredygtighed. Forvaltningen vurderer umiddelbart, at forslaget lever op til de overordnede rammer og krav for frikommuneforsøg III, men vurderer samtidig, at der generelt kan være mulighed for at påvirke lovgivningen på planområdet på anden vis. F.eks. ved at rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen og anmode om generelt at få Planloven

revideret, så de ønskede hjemler tilvejebringes. Planloven revideres hyppigt, og det er forvaltningens vurdering, at der generelt er stigende fokus på bæredygtighed. På byggeområdet er der endvidere et arbejde i gang med at indføre frivillige bæredygtighedsklasser, ligesom der på EU niveau arbejdes på et fælles rapporteringssystem kaldet LEVEL.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
LRM/JD

Historik

Indstilling 19. august 2019, pkt. 264:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Kommunalbestyrelsen beslutter, at Frederiksberg skal ansøge om, som frikommuneforsøg, at få lov til at stille lokalplanskrav om CO2-neutralitet ved ustøttet nybyggeri.

Punkt 349: Flere grønne byrum - projekter til udførelse 2019

05.00.00-G00-1-19

Resume

I forbindelse med By- og Miljøudvalgets beslutning om at afsætte 1,5 mio. kr. til anlæg af flere grønne byrum er der udarbejdet en projektlister med forslag til anlægsprojekter. I denne sag forelægges forslagene, hvoraf udvalget kan beslutte, hvilke forslag til grønne byrum, der kan gennemføres i 2019. Ud fra de opstillede forslag har forvaltningen udvalgt en række projekter, som foreslås udført i 2019.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til projekter til udførelse i 2019 godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på den resterende 1,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 til flere grønne byrum.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til projekter til udførelse i 2019 godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på den resterende 1,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 til flere grønne byrum.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget har afsat 1,5 mio. kr. til etablering af flere grønne byrum i 2019. Der blev i den forbindelse bevilget 0,5 mio. kr., hvor de resterende 1,0 mio. kr. ønskes bevilget i nærværende sag.

Baggrund

Der er i 2018 udført 4 nye byrumsprojekter prioriteret ud fra en liste på 9 beskrevne projekter til etablering af flere grønne byrum. De udvalgte projekter var: begrønning af hjørnet Smallegade - Falkoner Allé, begrønning af Stig Lommers Plads, begrønning af arealer langs Finsensvej samt hjørnet ved Lindevangen og hjørnerne ved C. N. Petersens Vej. Projekterne har haft en positiv modtagelse af erhvervsliv, institutioner og borgere og der er efterfølgende kommet flere henvendelser fra borgere der gerne vil have en grøn forskønnelse af deres lokale område som overgangen mellem Stockflethsvej - Godthåbsvej, hjørnerne ved Gustav Johannsens Vej - Finsensvej og Prinsesse Maries Allé nr. 11-13.

Forslag til begrønningsprojekter til udførelse i 2019

Forvaltningen har valgt at samle en liste med projektforslag som er placeret forskellige steder i kommunen. Listen indeholder de resterende forslag overført fra listen af projektforslag fra 2018 som stadig er aktuelle, samt nye projekter som forvaltningen foreslår til etablering af mere grønt. De projekter forvaltningen foreslår udført i 2019, er markeret med en stjerne.

xt-decoration: underline;">Arealer langs med Finsensvej, forslag 1-3

Finsensvej opleves som et linært forløb, der defineres af en præcis bygningslinje på begge sider af vejen. Forløbet brydes ved Lindevangsparken og Dalgas Boulevard samt mellem S-togsbroerne ved villahaverne Ved Grænsen og Buen. Der er træplantninger langs med vejen og flere steder i midterrabatten. Det gør, at vejen overordnet opleves grøn, når man bevæger sig i vejtracéet, men ved sidevejene hvor bygningslinjen brydes, er hjørnearealer flere steder lagt ud i asfalt eller fremstår uden træer, der kan danne grønne porte ved sideveje. Det gør, at mødet med de tilstødende veje flere steder opleves som triste og øde.

Arealerne på hjørnerne kan blive attraktive elementer i en forstærkning af vejens grønne struktur. Ved at plante grønt og etablere siddemuligheder kan arealerne aktiveres som forstærkende til allerede grønne strukturer eller nye pladser i området. Der findes 3 steder på Finsensvej og sideveje, hvor forvaltningen foreslår begrønning og mulighed for ophold. Ved Gustav Johannsens Vej har forvaltningen fået henvendelse fra borgere, der gerne vil have begrønnet hjørnerne, efter de har set de nye grønne projekter på hjørnerne ved C. N Petersens Vej.

De 3 projekter kan udføres uafhængigt af hinanden.

Lukket overkørsel mellem Stockflethsvej og Godthåbsvej, forslag 4

Stockflethsvej er tilbage i tiden blevet lukket for ud- og tilkørsel til Godthåbsvej for bilister. Lukningen er foretaget med en enkel løsning med et lavt galvaniseret trådhegn, der nu efter mange år er slidt og flere steder påkørt. Området omkring

lukningen er præget af løsninger over tid, hvor der er blevet etableret bycykler, trafikforanstaltninger for cyklister og placeret en flaske container.

Lukningen mellem Stockflethsvej og Godthåbsvej kunne begrønnes med en hæk og et ekstra træ, der afslutter vejens forløb ud mod Godthåbsvej. Hæk og træer vil have en god sammenhæng til områdets karakter med forhaver ved ejendomme og boliger. Det vil være muligt at placere en bæk ud mod Godthåbsvej, hvor placeringen er god f.eks. til ophold på vej til indkøb for de lokale borgere. Der er kommet en henvendelse fra en nærliggende ejerforening angående et ønske om at få opgraderet arealet med mere grønt.

Hjørnerne Hoffmeyersvej og Peter Bangs Vej, forslag 5

På hver side af indkørsel fra Peter Bangs Vej til Hoffmeyersvej findes der arealer med en flade af chaussésten. Cykler er parkeret tilfældigt op af hegn og facader, og arealerne fremstår øde og lidt triste.

Her vil det være muligt at begrønne hjørnet mod vest med et træ og det solrige hjørne mod øst med et højbed med stauder og en bæk til ophold. En begrønning vil have betydning for den daglige færdsel beboerne har i området samt oplevelse af lokalområdet fra Peter Bangs Vej.

Krydsningen og byrummet Niels Ebbesensvej, Carl Plougs Vej og Forhåbningshoms Allé, forslag 6

Krydsningen med de større belagte hellearealer foreslås begrønnet med træer, højbede med buske og stauder samt mulighed for ophold. De grønne elementer vil trække Carl Plougs Vejs grønne karakter ned til krydsningen ved Niels Ebbesens Vej og give mulighed for en grøn oplevelse til eller fra Skolen Ved Søerne eller for andre forbipasserende. Projektet vil danne en grøn visuel forbindelse til det nye klimaprojekt, der er anlagt i skolegården og skabe opmærksomhed ved krydsningen for bilister.

Areal mellem bygningerne Prinsesse Maries Allé nr. 11 og 13, forslag 7

På Prinsesse Maries Allé ved nr. 11 og 13 findes et åbent gårdrum, som har status som offentlig vej. Gårdrummet har en sydlandsk stemning men fremstår i dag slidt og rodet med skadet belægning, gamle træhegn og cykelstativer. I hjørnet af rummet findes et stort træ.

En omdisponering og begrønning af gårdrummet med buske og stauder, nye siddemuligheder og en ny belægning vil kunne skabe et overraskende grønt element i gaden der samtidig giver plads til de praktiske funktioner som cykelparkering og forareal til bebyggelsen. Arealets særlige karakter vil kunne fremhæves og bringe mere kvalitet til de nærliggende ejendomme og forbipasserende. Der er kommet en henvendelse fra en nabo til arealet med et ønske om at få opgraderet arealet med ny belægning og mere grønt.

Areal på hjørnet af Roskildevvej og Borgmester Fischers Vej, forslag 8

Det vestlige hjørne af Roskildevvej og Borgmester Fischers Vej er et større åbent græsareal med et enkelt træ, bycykler og en plads mod bygningerne, der danner indgangsarealer til butikker. Hjørnet opleves tomt med de bagvedliggende markante bygninger og der er ingen sammenhæng til de omkringliggende grønne arealer og beplantningstyper. Ved krydsets øvrige 3 hjørner er beplantningen sammenhængende og af samme karakter med bøgepur med overstandere af platantræer.

Ved at begrønne hjørnet yderligere med flader af bøgepur, flere træer og nye siddemuligheder vil de 4 hjørner sammen indramme krydset og danne en ens port ved indkørsel fra Roskildevvej. Træerne vil danne et mere venligt rum for de passerende langs vejen og en mere harmonisk ramme for forpladsen til bygningerne.

Krydsningen Borgmester Fischers Vej og Magnoliavej, forslag 9

Asfaltslidlaget på Borgmester Fischers Vej står for at skulle fornys. I forbindelse med dette arbejde foreslår forvaltningen nogle ændringer af vejen, som anbefales gennemført før der udlægges nyt slidlag. Det handler dels om en ændring af selve vejprofilet, hvor der senere vil blive fremlagt forslag herom. Dels handler det om en ændring af krydset ved Magnoliavej, hvor overgangen mellem Borgmester Fischers Vej og Gåsebæksvej er u hensigtsmæssig udformet, hvilket gælder for både cykelstiforløbet og fortovsforløbet. Fodgængerpassagen over Borgmester Fischers Vej er i dag meget lang, og vil ved en ændring af profilet blive væsentligt kortere. Det skal nævnes, at der ligger børneinstitutioner op mod vejen, som vil få en meget mere tryk passagemulighed ved ændringen. I forbindelse med omprofileringen skabes mulighed for et grønt byrum.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at begrønningen af byrummene og udvikling af byens rum er med til at sikre Frederiksbergs grønne identitet med mange træer, grøn diversitet og ophold i velfungerende grønne byrum. Der ud over medvirker de grønne områder og færre stenbelagte arealer til en mindskelse af varmeøffekten i byen.

Se bilag for lokalitet og forto af projektområderne.

Økonomi

Det samlede beløb til anlæg af flere grønne byrum udgør i 2019 1,5 mio. kr., hvoraf de 0,5 mio. kr. er bevilget. Med projekterne følger en merdrift. Merdriften finansieres af det afsatte beløb til driften.

Projekterne fremstillet i denne sag har følgende forventede udgiftsfordeling:

Projekterne som forvaltningen anbefaler udført i 2019 er markeret med *. Projektomkostninger som forundersøgelser og rådgiver forventes at udgøre 150.000 kr. af det samlede budget.

Den samlede anlægssum er 1.350.000 kr.

Projektforslag	Overslag i kr.**	Merdrift, pris i kr. årligt efterfølgende år
Projektomkostninger - forundersøgelser og rådgiver	150.000 kr.	
1. Julius Valentiners Vej - Finsensvej - etablering af træ, bæk og affaldskurv	220.000 kr. inkl. 4 års pleje af træ	4.600 kr.
*2. Philip Skous Vej - Finsensvej - etablering af højbede med stauder og buske, bæk, cykelstativer og affaldskurv	260.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning og 4 års pleje af træer	14.000 kr.
*3. Gustav Johannsens Vej - Finsensvej - etablering af 2 træer, bæk og affaldskurv samt belægning	350.000 kr. inkl. 4 års pleje af træer	6.500 kr.
*4. Stockflethsvej - Godthåbsvej - etablering af træ, hæk, bæk og affaldskurv	240.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning og 4 års pleje af træ	5.400 kr.
5. Hoffmeyersvej - Peter Bangs Vej - etablering af træ, højbede, bæk og affaldskurv	200.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning og 4 års pleje af træer	14.600 kr.
6. Krydsningen Niels Ebbesens Vej, Carl Plougs Vej og Forhåbningsholms Allé - etablering af træer, højbede med stauder, bænke, affaldskurv	550.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning og 4 års pleje af træer	19.000 kr.
7. Areal Prinsesse Maries Allé nr. 11 og 13 - etablering af bede, ny belægning, cykelstativer, bæk og affaldskurv	350.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning	14.000 kr.
*8. Areal på hjørnet af Roskildevej og Borgmester Fischers Vej	300.000 kr. inkl. etableringpleje af beplantning	7.000 kr.

- etablering af bøgepur, træer,
bænk og affaldskurv

*9. Magnoliavej - Borgmester Fischers Vej - omlægning af krydsning, træer og stauder	200.000 kr. inkl. 4 års pleje af træer (økonomi fra trafiksikkerhedspulje indgår i projektet)***	indgår i trafiksikkerhedspulje
---	---	-----------------------------------

Anlægssum i alt   2.930.000 kr.

** Erfaringen fra etablering af nye træer viser, at det koster ca. 100.000 kr. alt efter hvor meget, der skal ændres på de eksisterende forhold for at gøre plads til plantehullet. Prisen er indeholdt etableringsomkostninger som vanding og opbygningsbeskæring af kronen de første 4 år. Prisen for etablering af træer indgår i overslagsprisen.

*** Der vil indgå et beløb fra trafiksikkerhedspuljen, idet der i projektet er trafiksikkerhedsskabende og tryghedsskabende elementer.

Driften finansieres af afsatte beløb til drift på 76.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.
ML/MRMS

Historik

Indstilling 19. august 2019, pkt. 280:

By- Kultur og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til projekter til udførelse i 2019 godkendes

2. at der meddeles anlægsbevilling på den resterende 1,0 mio. kr. finansieret af det til formålte afsatte rådighedsbeløb i 2019 til flere grønne byrum

Bilag

Bilag_Lokalitet og fotos af projektområderne

Bevillingsskema - Anlægsbev. Flere grønne byrum

Punkt 350: Orientering om muligheder for en permanent bevilling til aftenrenhold

00.00.00-G01-31-19

Resume

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2018 blev der - som et led i indsatsen for et grønnere, renere og smukkere Frederiksberg - afsat 300.000 kr. i 2018 og 2019 til styrket aftenrenhold. Indsatsen har afledt et generelt løft af byens renholdelsesniveau ved indførelse af forskudt arbejdstid. Sagen forelægges med henblik på udvalgets stillingtagen til, om bevillingen til aftenrenhold skal gøres permanent.

Beslutning

Magistraten tog orientering om mulighederne for en permanent bevilling til aftenrenhold til efterretning og oversendte sagen til budgetforhandlingerne.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller at tage orientering om mulighederne for en permanent bevilling til aftenrenhold til efterretning og at oversende sagen til budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2018 blev der - som et led i indsatsen for et grønnere, renere og smukkere Frederiksberg - afsat 300.000 kr. i 2018 og 2019 til styrket aftenrenhold.

Indsatsen har afledt et generelt løft af byens renholdelsesniveau ved indførelse af forskudt arbejdstid. Tiltaget afspejler sig eksempelvis i kommunens borger- og brugermålinger, som viser, at byen opleves meget ren, ligesom kommunens aktuelle affaldsmåling fra april 2019 blandt andet viser, at der er sket et fald i skraldemængden på 21 procent siden sidste års forårsmåling.

Byens aktiviteter er, også efter normal arbejdstid, stadig stigende, og erfaringer viser, at det er vigtigt med vedvarende afhjælpende renholdelsesindsatser, da indsatserne i sig selv virker præventive.

Helt konkret bidrager ordningen for aftenrenhold til, at udsatte steder såsom metrostationer, bymidten og hovedstrøg renholdes også uden for normal arbejdstid. Hertil kommer, at aftenteamet har mulighed for at afhjælpe pludseligt opstået renholdelsesbehov efter normal arbejdstid. Ordningen hindrer ligeledes, at fugle - særligt skader - ikke hiver affald op af affaldskurvene for at finde føde. Endeligt - men ikke mindre vigtigt - medvirker ordningen til, at renhold af byens udsatte steder er overstået inden morgentrafikkens begyndelse, ligesom aftenbrugerne af byrummene oplever et generelt renere Frederiksberg.

Bevillingen ophører med udgangen af 2019, og dermed ophører ordningen også. Fra et borgerperspektiv vil byen om aftenen, men også om morgenen, herefter kunne opleves mindre ren blandt andet på grund af fyldte affaldskurve og affald i nærheden heraf. I forårs- og sommermånederne vil man ligeledes i større omfang end i dag opleve, at affaldet er taget op af affaldskurvene og spredt i området af fugle. I forhold til opgaveløsningen vil fokus fra andre renholdelses- og grønneopgaver skulle flyttes i morgentimerne til renholdesopgaven som pt. løses om aftenen.

Ved at gøre ordningen permanent vil det rene Frederiksberg, som kommer til udtryk i kommunens borger- og brugermålinger, kunne opretholdes.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at ordningen for øget renhold uden for normal arbejdstid i høj grad medvirker til et smukkere, renere og grønnere Frederiksberg. Hertil kommer, at kommunens aktuelle affaldsmåling fra april 2019 understreger, at renholdelsesindsatserne har en positiv effekt. Brugen af byen viser også et behov for den udvidede ordning.

Økonomi

Hvis ordningen skal gøres permanent vil der skulle bevilges 300.000 kr., som ikke er afsat i nuværende budget.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten.
SV/OP

Historik

Indstilling 19. august 2019, pkt. 259:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at orientering om mulighederne for en permanent bevilling til aftenrenhold tages til efterretning,

Punkt 351: Status for arbejdet med Smart City august 2019

85.11.00-G01-1-14

Resume

By- og Miljøudvalget præsenteres med denne sag for en status på Frederiksberg Kommunes Smart City projekter med særlig fokus på de resultater, som indtil videre er opnået, samt forvaltningens anbefalinger til mulige næste skridt for arbejdet med Smart City i Frederiksberg Kommune.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget tog

1. orienteringen om status på arbejdet med Smart City i Frederiksberg kommune til efterretning,

Magistraten oversendte

2. finansieringen af det videre forløb for projektet Smart Parkering estimeret til 2,75 mio. kr. til budgetforhandlingerne,
3. finansieringen af projektet Smart Cykelparkering ved Frederiksberg Metro/Frederiksberg Gymnasium med et investeringsbehov på 1 mio. kr. til budgetforhandlingerne.

By- og Miljøudvalget anmodede forvaltningen om en sag, der redegør for mulighederne for at arbejde videre med smart cityløsninger på andre områder end det tekniske og inddragelse af borgere og aktører i større omfang end hidtil.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at orienteringen om status på arbejdet med Smart City i Frederiksberg kommune tages til efterretning,
2. at finansieringen af det videre forløb for projektet Smart Parkering estimeret til 2,75 mio. kr. oversendes til budgetforhandlingerne,
3. at finansieringen af projektet Smart Cykelparkering ved Frederiksberg Metro/Frederiksberg Gymnasium med et investeringsbehov på 1 mio. kr. oversendes til budgetforhandlingerne.

Udvalget anmodede forvaltningen om en sag, der redegør for mulighederne for at arbejde videre med smart cityløsninger på andre områder end det tekniske og inddragelse af borgere og aktører i større omfang end hidtil.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget præsenteres for en status på udvalgte Smart City projekter og deres resultater. Der har siden sidste statusorientering i januar fortsat været fokus på projekter inden for det tekniske område – særligt klima- og mobilitetsprojekter. Dog er der taget skridt til at sikre bredere forankring, idet der er nedsat et Smart City Board. Der er fortsat fokus på tidlig og bred borger- og virksomhedsinddragelse i de konkrete projekter og via Smart City Challenge.

Nærværende orientering har fokus på de projekter og initiativer, som ønskes igangsat, er igangsat eller er afsluttede siden sidste orientering i januar 2019. Det drejer sig om følgende:

- Smart City-netværket (Smart Forsyning)
- Smart Parkering
- Smart Cykelparkering
- Klimavej Mariendalsvej
- Monitoreringsprojektet ”Digitalt vand” på Langelands Plads
- IoT sensorer i glasbeholdere
- Etablering af Smart City Board

I bilag 1 beskrives desuden nogle af de øvrige igangværende projekter og initiativer:

- Forsøg med trafiktællinger ved hjælp af kunstig intelligens på Allégade
- SAnD - Sikker og Anvendt Data
- Smart City Challenge 2019
- Smart City Cybersecurity Lab (SCL)
- Intelligent belysning
- Scannerbil
- Open Data DK (ODDK)

Frederiksberg Smart City-netværk (Smart Forsyning)

Siden Smart City-netværkets officielle indvielse den 10. september 2018, har forsyningen blandt andet arbejdet videre med udvidelse af Smart City-netværket samt installation af de sidste vand- og fjernvarmemålere, som netop understøttes og muliggøres af netværket.

Inden årets udgang forventer Forsyningen at have installeret ca. 5.000 vandmålere og 4.350 fjernvarmemålere hos Forsyningens kunder. Fra at have modtaget ca. 50.000 aflæsninger om året fra fjernvarmemålerne modtager Frederiksberg Forsyning i dag over 10 mio. aflæsninger pr. dag.

Ud over monitorering af det specifikke reeltids forbrug hos Forsyningens kunder, bidrager aflæsningerne også til synliggørelse af lækager, som i dag bruges til at advisere borgere, erhvervsdrivende eller kommunen. Eksempelvis er der på baggrund af reeltids aflæsningerne identificeret og udbedret en lækage i en privat bolig og i en daginstitution på Frederiksberg før de voldt større skader.

Forsyningen arbejder i den kommende tid på dels at bearbejde de mange aflæsninger ved hjælp af kunstig intelligens, dels at synliggøre data digitalt til brug for Forsyningens egne kunder, således at de selv kan monitorere forbruget og tidligt sætte ind over for eventuelle lækager.

Smart Parkering

Smart Parkering er et pilotprojekt, der har undersøgt forskellige teknologier med henblik på at ændre adfærd hos bilisterne gennem at minimere søgetrafik efter ledige p-pladser og derved nedsætte CO2 udledningen på Frederiksberg. Projektet er nu afsluttet, og forvaltningen er klar med sine anbefalinger til næste skridt.

Målet med pilotprojektet har været at indsamle information om ledige p-pladser og udstille data til serviceleverandører, borgere m.fl., så informationen bliver tilgængeliggjort af så mange kanaler som muligt og adfærdsændringen understøttet bedst muligt.

Projektet har også skulle identificere den bedste løsning til Frederiksberg, som kan bidrage med bedre viden om brugen af kommunens p-pladser til brug for parkeringsanalyser samt planlægning af nye parkeringsanlæg. Udover egne erfaringer er der også blevet skelet til tilsvarende projekter i andre byer i og udenfor Danmark (fx. København, Berlin, Munchen).

Erfaringerne fra projektet, og fra tilsvarende projekter i andre byer, peger på kamerateknologi som den bedste løsning på Frederiksberg og særligt ved afgrænsede p-anlæg over og under jorden. In ground sensorerne viste sig ustabile og for besværlige at montere i asfalten. De ødelagde asfalten, var svære at vedligeholde og krævede perioder med afspærring af pladser for at tilgå sensorerne. Radarteknologien har aldrig rigtig fanget an i branchen, og er knapt så relevant som kamerateknologien, som har vundet indpas i branchen på grund af gode stabile resultater især i dagtimerne, hvor kameraerne leverer en meget høj præcision.

I testperioden har der på p-pladsen bag rådhuset været opsat 5 kameraer, der anonymt registrerer, hvilke parkeringspladser, der er ledige, samt hvor længe bilerne har været parkeret. Data fra kameraerne viser blandt andet belægningsgraden på p-pladsen samt omsætningen af p-pladser. Det sidste er et udtryk for hvor længe, bilisten skal vente på en ledig p-plads. Bilag 2 viser eksempler på data fra projektet.

Data fra forsøget viser eksempelvis, at der er stor omsætning af p-pladser inden for rådhuset åbningstid, og bilister kun skal vente få minutter for at få en ledig p-plads. Data viser også, at kapaciteten langt fra udnyttes i aften- og nattetimer. Samtidig ved vi fra parkeringsanalyserne, at der er efterspørgsel på pladser på vejene rundt om samtidig med, at der er ledig kapacitet i flere af kommunens parkeringskældre.

Et af pilotprojektets mål har været at tilgængeliggøre data fx til private leverandører med henblik på at skabe en forandring hos bilisterne via leverandørernes vejvisnings-/parkeringsløsninger. Desværre har leverandørerne ikke ønsket at anvende kommunens data, på grund af manglende standardisering af data byerne imellem. Flere af leverandørerne på Frederiksberg har baseret deres forretningsmodeller på egne data, mens de venter på KL m.fl. arbejder på standardisering af parkeringsdata.

Forvaltningens vurdering er derfor, at den ændrede adfærd i stedet skal understøttes på anden vis fx ved hjælp af skiltning af ledige p-pladser i byrummet. Dette støttes af erfaringer fra andre byer. Bilister med lokalkendskab har en tendens til at køre direkte hen hvor de erfaringsmæssigt ved at der kan være ledige p-pladser og uden at anvende mobile services. Skiltning med oplysning af antal ledige pladser i de større kommunale parkeringsanlæg/handelsstrøg vil synliggøre områder med ledige pladser og flytte en del af trafikken dertil.

Pilotprojektet viser også, at de testede løsninger, ikke kan bidrage med parkeringsmønstre for kommunens beboer- og pendlerlicenser. For at kunne ændre parkeringsadfærden hos disse bilister, er det nødvendigt at kende deres nuværende

vaner og behov. Det kunne derfor være interessant at igangsætte en undersøgelse, hvor kommunen opnår bedre viden om bilister med beboer- og pendlerlicenser, som kan indgå i den videre trafik- og parkeringsplanlægning.

Forvaltningens vurdering er, at der ved disse licenstyper skal bruges en anden teknologi, som dels kan lokalisere bilerne ved hjælp af positionsdata, dels identificere parkeringspresset- og behovet opdelt på disse licenstyper for den videre trafikplanlægning. Positioneringsdata kan eksempelvis indsamles via nummerpladegenkendelse, mobiltelefoner eller GPS-trackere. En sådan dataindsamling vil kræve samtykke fra bilisterne, da der vil være tale om behandling af almindelige persondata og en frivillig ordning, hvor et repræsentativt udsnit af beboer- og pendlere med parkeringslicenser kunne derfor være vejen frem. Undersøgelsen vil også kunne give kommunen et mere præcist indblik i de reelle søgetider efter ledige p-pladser på Frederiksberg.

Anbefalinger til næste skridt - Smart Parkering 2.0

Samlet set viser erfaringerne fra projektet, at kameralløsningen egner sig bedst til afgrænsede over- og underjordiske parkeringsanlæg. Enkelte af kommunens underjordiske parkeringsanlæg har allerede implementeret lignende teknologi. Forvaltningen foreslår derfor, at løsningen udvides til de øvrige anlæg og data samles og synliggøres via skiltning i byrummet og via de leverandører, der ønsker data.

Specifikt indebærer forslaget:

- ?At kamerateknologien udvides til samtlige kommunens parkeringskældre, parkeringspladsen bag rådhuset samt udvalgte handelsstrøg med henblik på at synliggøre ledig kapacitet i en samlet digital løsning for borgere og besøgende og derigennem opnå bedre udnyttelse af kommunens parkeringsanlæg.
- ?At der for parkeringskældrenes vedkommende tælles ind- og udkørsler som et billigere alternativ til monitorering af samtlige pladser.
- ?At den digitale løsning kombineres med fysisk skiltning af antallet af ledige pladser i nærliggende parkeringsanlæg med henblik på at guide bilisterne hen til nærmeste ledige p-pladser.
- ?At data stilles til rådighed for private parkeringsleverandører, vejvisningsservices, borgere m.fl.

Derudover foreslås det:

- ?At der igangsættes en frivillig ordning med tracking af beboer- og pendlere på Frederiksberg med henblik på at opnå viden om beboer- og pendlerlicenshavernes parkeringsbehov og -mønstre.

Samlet set estimeres Smart Parkering 2.0 at koste ca. 2,75 mio. kr. i anlæg samt en årlig drift på 250.000 kr./år.

Investeringen omfatter:

- Kameralløsning til samtlige kommunale parkeringskældre, parkeringspladsen bag rådhuset samt 2-3 udvalgte handelsstrøg
- Indkøb af digital løsning til samling og distribution af data
- Indkøb og opsætning af uden- og indendørsskiltning til formidling af antallet af ledige pladser samt dertil hørende etablering og tilslutning til strøm
- Indkøb af ca. 1000-1500 trackingdevices med tilhørende softwareløsning til en frivillig ordning for indsamling af parkeringsmønstre for bilister med beboer- og pendlerlicenser.

Grundet investeringens størrelse vil løsningen skulle udbydes. Investeringen kan justeres efter antallet af parkeringsanlæg, der skal indgå i projektet.

Ved politisk tilslutning til finansiering af projekter vil der senere på året blive forelagt en projektbeskrivelse, -plan m.m.

Smart Cykelparkering

I forlængelse af projektet Smart Parkering foreslås det, at anvende kamerateknologi på cykelparkeringskælderen under Frederiksberg Gymnasium, som er i direkte tilknytning til Frederiksberg Metrostation. By- og Miljøudvalget bedes derfor tage stilling til en eventuel finansiering af projektet.

Løsningen suppleres af skilte strategisk placeret fx ved Den Grønne Sti, som vil guide cyklister direkte hen og ned i cykelparkeringskælderen ved hjælp af cykel-rulle-rampen. Skiltning i cykelkælderen vil medvirke til at udnytte de bagerste pladser i kælderen, så kapaciteten udnyttes bedst muligt og kommunen får det maksimale ud af sin anlægsinvestering. Derudover vil kommunen opnå bedre datagrundlag om brugen af cykelkælderen, dens belægningsgrad, hvor længe cykler er parkeret etc.

Cyklisterne vil opleve bedre overblik over ledige parkeringsmuligheder og lettere transportskifte mellem cykel og metro. Løsningen forventes også at flytte nogle af de mange cykler over jorden ned i kælderen samt bidrage til hurtigere identificering af efterladte cykler, da løsningen vil kunne identificere cykler, der ikke har været flyttet i fx 3 uger.

Løsningen vil være den første af sin art i Danmark, men er baseret på gennemprøvet teknologi med flere års erfaringer fra blandt andet Utrecht i Holland, hvor nudging af cyklister, ved hjælp af skilte, har en positiv effekt på hvor cyklerne parkeres. Der vil på By- og Miljøudvalgets studietur til Utrecht i september måned netop være mulighed for at se, hvordan teknologien anvendes på et af verdens største cykelparkeringsanlæg ved Utrecht Centraal Stationsplein, som håndterer ca. 12.500 underjordiske cykelparkeringspladser i flere niveauer.

Løsningen vil koste ca. 1 mio. kr. at etablere og 144.000 kr. for 3 års drift. Kommunen ejer al projektets byudstyr, hardware og software samt data. Løsningen vil let kunne skalleres til andre indendørs og udendørs cykelparkeringsanlæg og drage nytte af den eksisterende softwareplatform.

Se bilag 3 for yderligere beskrivelse af projektet Smart cykelparkering.

Klimavej Mariendalsvej

Som et led i kommunens skybrudsplan er der igangsat en række klimatilpasningstiltag, herunder på Mariendalsvej, der skal minimere konsekvenserne ved skybrud, og hvor IoT indgår som en naturlig del af løsningerne. IoT sensorer bruges til at overvåge kapaciteten og driften i skybrudsanlægget med henblik på at iværksætte nødvendige foranstaltninger ved nedbrud, varsle beredskab og berørte borgere samt til at forudsige behovet for vedligeholdelsesarbejder (fx vedligeholdelse af de permeable veje).

Arbejdet udføres i tæt samarbejde med blandt andre Frederiksberg Forsyning og de respektive konsortier på de specifikke klimaveje.

Projektet på Mariendalsvej har derudover specifikt skulle bidrage med anbefalinger til hvilken sensorteknologi, der fremover skal bruges for at opnå de ønskede data fra kommunens øvrige skybrudsprojekter. Resultaterne fra brugen af IoT sensorer fra Mariendalsvej indgår allerede i skybrudsprojektet på Langelands Plads, som der redegøres for senere i denne afrapportering.

Ved hjælp af IOT sensorer måler kommunen i dag vandstanden i det overfladenære grundvand, i magasinet under vejen samt den lokale nedbør på Mariendalsvej. På baggrund af data om magasinets fyldnings- og tømningegrad er kommunen i stand til at følge større hændelser og se effekten af klimaanlægget. Se bilag 4 for eksempler på data fra sensorerne på Mariendalsvej.

Data fra sensorerne viser eksempelvis, at magasinerne under vejen ikke bliver fyldt op ved dagligt nedbør, og at der er en hurtig nedsivning til det overfladenære grundvandsspejl. Der har i måleperioden ikke været lokalt skybrud på Mariendalsvej, og der er derfor endnu ikke informationer om, hvordan systemet reagerer under ekstremesituationer. Forvaltningen har dog opnået gode erfaringer i, hvilke sensorer, der fungerer bedst og hvordan de bør skal installeres i anlæggene. Erfaringer, som der endnu ikke er så mange andre kommuner, der har gjort sig.

Ud fra de nuværende målinger er det desværre ikke muligt på Mariendalsvej at måle den afledte volumen fra anlægget til kloakken. Dette vil dog blive etableret i forbindelse med monitoreringsprojektet på Langelands Plads.

Sidst, men ikke mindst, vil erfaringerne fra dette og de øvrige klimaprojekter blive delt bl.a. i regi af den regionale SANd-projekt (beskrevet i bilag 1), således at kommunen selv og andre kommuner kan få glæde af den viden forvaltningen hidtil har opnået.

Monitoreringsprojektet "Digitalt vand" på Langelands Plads

I maj måned indgik Frederiksberg Kommune, Frederiksberg Forsyning og CALL Copenhagen en aftale om at monitorere og afprøve intelligent og aktiv styring af skybrudsvolumenet på Langelands Plads. Projektet "Digitalt vand" skal blandt andet måle vandbalancen og vandets flow i anlægget med henblik på at etablere aktiv styring af vandets afstrømningen fra pladsen. Dette vil muliggøre tilbageholdelse af mere vand uden at kompromittere sikkerheden for borgere og brugere af pladsen, bidrage til optimering af rensningsanlæggenes drift og mindske risikoen for overløb.

Projektet bygger videre på resultaterne med IoT-sensorer fra Mariendalsvej, og vil fremover være med til at sætte standarden for aktiv styring af skybrudsanlæg.

Projektet kigger også ind i mulighederne for at bruge det tilbageholdte vand til at nedsætte den "urbane varme ø-effekt", altså overophedningen af byerne særligt i de varme måneder på grund af byens mange hårde overflader med dertil lille

mulighed for nedkøling fx via fordampning.

Projektet er det første af sin art, og det forventes, at der vil være stor interesse i projektet. Af samme grund etableres der et projektsite, der beskriver løsningen og udstiller udvalgte måledata. Derudover vil der blive opstillet en inforskærm på pladsen, så borgere og besøgende på pladsen ligeledes kan følge med.

Digitalt vand er finansieret af Region Hovedstadens fyrtårns projekt 'Digital Infrastruktur og Fælles Datahub i Greater Copenhagen' og løber indtil udgangen af 2020.

IoT-sensorer i glasbeholdere

I løbet af foråret er ”fyldesensorer” blevet installeret i 20 af kommunens offentlige glasbeholdere med henblik på at teste, om det er teknologisk muligt og rentabelt at hjemtage valide fyldedata på byens glasbeholdere ved hjælp af IoT-sensorer.

Der skeles selvfølgelig også til erfaringer fra andre byer. De få kommuner, som allerede har implementeret fyldesensorer i glasbeholdere, har langt større afstande end Frederiksberg, har andre kontrakter for afhentning og har ikke installeret støjdæmpende foranstaltninger i deres beholdere. Deres erfaringer kan derfor ikke direkte bruges, og forsøget skal derfor teste om der er en effekt for Frederiksberg ved at indføre behovsstyrede tømninger ved hjælp af IoT-sensorer.

I dag er kommunens aftale vedrørende tømning baseret på erfaringer indhentet fra leverandørens månedlige tømningsrapporter, som viser de respektive beholderes vægt og beregnede fyldningsgrad. Beholderens fyldningsflow og reelle vægt kendes først, når beholderne tømmes.

Fyldesensorerne bidrager med data om, hvordan beholderne fyldes mellem tømningerne, samt den aktuelle fyldningsgrad (se figur 1 og 2, bilag 1). Håbet er, at sensordata på sigt vil kunne vise om kommunen har en tilstrækkelig effektiv udnyttelse af glasbeholderens kapacitet.

Endelig vil forsøget bidrage med anbefalinger, som kan indarbejdes i fremtidige udbud på glasafhentning.

Forsøget løber året ud, hvorefter By- og Miljøudvalget vil blive præsenteret for forsøgets resultater primo 2020. Se bilag 5 for en mere uddybende beskrivelse af projektet og erfaringerne indtil videre.

Etablering af Frederiksberg Smart City Board

Der er blevet nedsat et Smart City Board (SCB) med henblik på at prioritere og koordinere, hvilke Smart City projekter, der fremover skal kobles på Smart City-netværket.

Derudover har SCB også til formål at sikre at fremdriften i udviklingen af Frederiksberg som en smart city.

SCB er indkaldt til det første møde i september 2019, og består af repræsentanter fra Frederiksberg Forsyning og Frederiksberg Kommune. Boardet vil mødes halvårligt og afholde tematiserede møder, hvortil relevante eksterne aktører vil blive inviteret.

By-, Kultur og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at Frederiksberg Kommune er langt fremme med implementering af Smart City løsninger sammenlignet med andre byer i Danmark, og at der er god fremdrift i kommunens Smart City projekter. Især på klima- og mobilitetsområdet har Frederiksberg opnået interessante resultater, og er klar til næste skridt, hvilket specifikt forudsætter en afklaring omkring finansiering for projekterne Smart Parkering og Smart Cykelparkering.

Takket være Smart City-netværket har vi en enestående infrastruktur, som gør Frederiksberg særlig attraktiv at samarbejde med for leverandører af Smart City-løsninger, der ønsker at teste og implementere deres løsninger i en befolkningstæt og bymæssig kontekst. Dette ses tydeligt i forhold til klimaprojektet på Langelands Plads, hvor vi sætter os i førertøjen for en aktiv styring af klimatilpasningen.

Denne position forsøges fastholdt via løbende dialog med Innovationspartnerskaber og store såvel som små Smart City-aktører om konkrete løsninger på særligt klima og mobilitetsområdet, hvor forvaltningen forsat vil have sit hovedfokus i de kommende år.

Økonomi

Forvaltningen har i sagen foreslået to projekter, hvor By- og Miljøudvalget bedes tage stilling til finansieringen. Det drejer sig om:

- 1) Smart Parkering 2.0
- 2) Smart Cykelparkering

Ad 1) Smart parkering

By- og Miljøudvalget bedes tage stilling til finansieringen af det videre forløb for projektet Smart Parkering, som er estimeret til at koste ca. 2,75 mio. kr. i anlæg, samt en årlig drift på 250.000 kr./år.

Estimatet er baseret på prisindikationer fra markedet og vil kunne skaleres efter antallet af parkeringsanlæg, der ønskes medtaget i projektet. Nærværende forslag omfatter samtlige kommunens parkeringskældre, p-pladsen bag rådhuset og 2-3 udvalgte handelsstrøg.

Grundet investeringens størrelse vil løsningen skulle udbydes.

Ad 2) Smart Cykelparkering

For Smart Cykelparkering bedes By- og Miljøudvalget tage stilling til finansieringen af etableringsomkostningerne, som er estimeret til 1 mio. kr. i anlæg og 144.000 kr. for 3 års drift, svarende til 48.000 kr. pr. år.

Konkret tilbud ligger til grund for finansieringsbehovet af projektet Smart Cykelparkering.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten.

HH/CFM

Historik

Indstilling 19. august 2019, pkt. 265:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orienteringen om status på arbejdet med Smart City i Frederiksberg Kommune tages til efterretning,
2. at By- og Miljøudvalget tager stilling til finansieringen af det videre forløb for projektet Smart Parkering estimeret til 2,75 mio. kr.,
3. at By- og Miljøudvalget tager stilling til finansiering af projektet Smart Cykelparkering ved Frederiksberg Metro/Frederiksberg Gymnasium med et investeringsbehov på ca. 1 mio. kr.

Bilag

Bilag 1 - Status øvrige Smart City projekter august 2019

Bilag 2 - Smart Parkering

Bilag 3 - Smart Cykelparkering

Bilag 4 - Klimavej Mariendalsvej

Bilag 5 - Orientering om forsøg med Iot-sensorer i glasbeholdere

Punkt 352: Lukket

88.12.00-G01-8-19

Punkt 353: Lukket

04.04.00-P20-8-15

Punkt 354: Lukket

20.04.00-G01-1-18

Punkt 355: Lukket

04.04.00-A00-2-19